

**Bestemmingsplan Manege aan de
Dorpsstraat te Bronneger**

V A S T G E S T E L D

BügelHajema
Plek voor ideeën

Bestemmingsplan Manege aan de Dorpsstraat te Bronneger

V A S T G E S T E L D

Inhoud

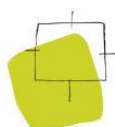
Toelichting en bijlagen

Regels

Verbeelding

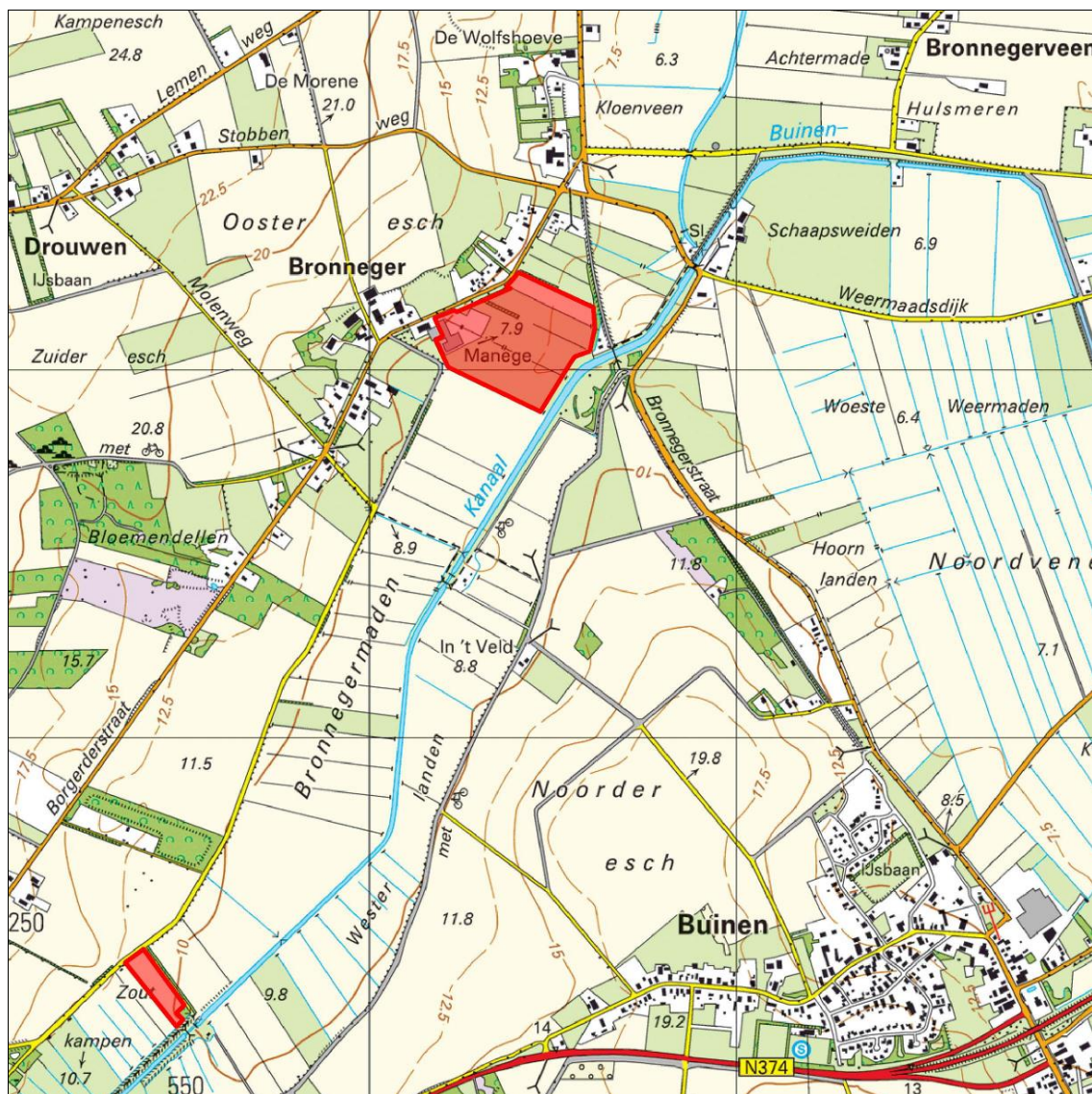
22 september 2016

Projectnummer 030.00.01.20.19

Ideeën voor een plek

Overzichtskaart

Gemeente Borger-Odoorn, bron: Topografische Dienst

Toelichting

Inhoudsopgave

1	Inleiding	9
2	Beschrijving plangebied	13
3	Beleid	17
3.1	Provinciaal beleid	17
3.2	Gemeentelijk beleid	19
4	Uitvoerbaarheidsaspecten	23
4.1	Milieuzonering	23
4.2	Bodem	25
4.3	Water	25
4.4	Externe veiligheid	28
4.4.1	Inrichtingen	28
4.4.2	Vervoer van gevaarlijke stoffen	29
4.4.3	Buisleidingen	29
4.5	Archeologie en cultuurhistorie	32
4.5.1	Archeologie	32
4.5.2	Cultuurhistorie	32
4.6	Ecologie	33
4.6.1	Inleiding	33
4.6.2	Gebiedsbescherming	34
4.6.3	Soortenbescherming	37
4.7	Wegverkeerslawaaï	42
4.8	Luchtkwaliteit	44
4.9	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	45
5	Planbeschrijving	47
6	Juridische vormgeving	51
6.1	Algemeen	51
6.2	Opzet	51
6.3	Bestemmingen	52
7	Economische uitvoerbaarheid	53
8	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	55
8.1	Opmerkingen overheid	55
8.2	Tussenuitspraak Raad van State	55

Inleiding

De aanleiding voor het opstellen van het onderhavige bestemmingsplan vormt deels de beperkte uitbreiding van de manege de Rietweg aan de Dorpsstraat 14 te Bronneger. De uitbreiding van de bebouwing is gering en bestaat uit de realisatie van een nieuwe entree aan de noordzijde en een overdekt terras aan de zuidzijde van de manege. Tevens is een rij- en langeerbak verplaatst en wordt het parkeerterrein naar achteren uitgebreid.

AANLEIDING

Daarnaast maakt dit bestemmingsplan de realisering van een bij de manege behorende bedrijfswoning mogelijk. De geringe uitbreiding van de bebouwing van de manege leidt niet tot een toename van het aantal paarden op de manege. In verband met de ontwikkelingen in het plangebied en de situering in een EHS-gebied, dient compensatie plaats te vinden in de vorm van de aanleg van natuur. Deze compensatie is eveneens meegenomen in het voorliggende bestemmingsplan.

Het plangebied ligt in het buitengebied van de gemeente Borger-Odoorn, circa 3 km ten noordoosten van het centrum van Borger. Het plangebied bestaat uit twee deelgebieden. Het noordelijke deel van het plangebied is gelegen aan de Dorpsstraat, deze straat vormt de noordelijke grens van dit deel van het plangebied. Ten westen van dit deel van het plangebied ligt een agrarisch bedrijf. Aan de zuid- en oostzijde grenst dit deel van het plangebied aan agrarische percelen.

LIGGING PLANGEBIED

Het zuidelijke deelgebied bestaat uit een agrarisch perceel dat is bestemd als natuurgebied. Dit deelgebied grenst aan de noordzijde aan het kanaal Buinen-Schoonoord. Dit perceel dient als compensatiegebied als gevolg van geplande veranderingen in het EHS-gebied. Aan de overige zijden van dit deel van het plangebied liggen agrarische percelen.

De navolgende luchtfoto geeft een beeld van de globale ligging van het plangebied.

Figuur 1. Luchtfoto van het plangebied en de omgeving, het plangebied is globaal gesitueerd in de twee rode percelen

VIGEREND BESTEMMINGSPLAN

Het plangebied maakt onderdeel uit van het vigerende bestemmingsplan Buitengebied van de (voormalige) gemeente Borger (vastgesteld op 23 april 1997 en goedgekeurd op 18 november 1997). In dit bestemmingsplan heeft het plangebied de bestemmingen Agrarisch gebied met Landschappelijke waarden A (essenbestemming) en Agrarisch gebied met Landschappelijke waarden B (beekdalbestemming). Het plangebied heeft binnen de eerste bestemming eveneens nog de aanduiding 'manege'. Voor een gedeelte van het plangebied geldt de beheersverordening voor het buitengebied, vastgesteld in maart 2013. De bebouwing van de manege is grotendeels gelegen in de bestemming Agrarisch gebied met Landschappelijke waarden A. De geplande bedrijfswoning, de parkeerplaats en de rijbak zijn gelegen in het gedeelte van het plangebied met de bestemming Agrarisch gebied met Landschappelijke waarden A. De voorgenomen ontwikkeling past niet binnen het vigerende bestemmingsplan. Derhalve is het voorliggende bestemmingsplan opgesteld.

DOEL VAN HET PLAN

Het doel van het plan is de bouw van een nieuwe bedrijfswoning en uitbreiding van het parkeerterrein te legaliseren, de verplaatsing van de rij- en longeerbak en het planologisch regelen van twee jaarlijks terugkerende wedstrijden. Dit zijn buitenevenementen. Het bestaande parkeerterrein is voldoende voor de binnenactiviteiten.

Het volgende hoofdstuk geeft een beschrijving van het plangebied in de bestaande situatie. Hoofdstuk 3 behandelt het relevante beleid van de provincie Drenthe en de gemeente Borger-Odoorn. Hoofdstuk 4 gaat in op de uitvoerbaarheidsaspecten. De onderwerpen die in dit hoofdstuk aan bod komen zijn: milieuzonering, bodem, water, externe veiligheid, archeologie, ecologie, wegverkeerslawaaï en luchtkwaliteit. In hoofdstuk 5 wordt een beschrijving gegeven van de voorgenomen ontwikkeling. Hoofdstuk 6 heeft als onderwerp de juridische vormgeving. De economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid, waaronder de resultaten van het wettelijke vooroverleg en de terinzagelegging van het ontwerp bestemmingsplan, komen in de hoofdstukken 7 en 8 aan bod. In het laatste hoofdstuk is in paragraaf 8.2 tevens de verantwoording naar aanleiding van de Tussenuitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State opgenomen.

LEESWIJZER

B e s c h r i j v i n g p l a n g e b i e d

2

Het plangebied bestaat uit twee deelgebieden. In figuur 2 en 4 is de situering van de beide deelgebieden opgenomen. Vanwege het feit dat het noordelijke deelgebied binnen de Ecologische Hoofdstructuur is gelegen, is gezocht naar compensatie in natuur. Deze compensatie vindt plaats in het zuidelijke deelgebied (zie hiervoor ook paragraaf 4.6 Ecologie). Hierna wordt een korte beschrijving gegeven van het noordelijke en het zuidelijke deelgebied.

Figuur 2. Luchtfoto met de situering van het noordelijke deelgebied

Noordelijk deelgebied

Het noordelijke deelgebied ligt direct ten zuiden van de Dorpsstraat in Bronneger; deze weg vormt derhalve de noordelijke grens van dit deel van het plangebied. Aan de westzijde wordt het gebied begrensd door een perceel waarop een agrarisch bedrijf is gevestigd. Aan de zuid- en oostzijde grenst het gebied aan agrarische percelen.

LIGGING EN BEGRENZING

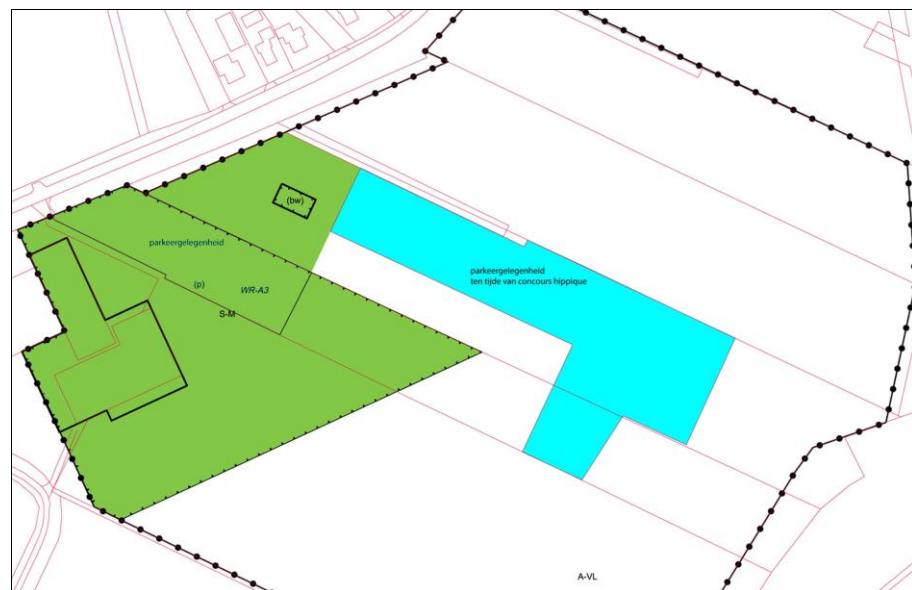
In de bestaande situatie staat in dit deelgebied een rijhal van de manege. De gebouwen direct ten westen van de rijhal van de manege maken geen onderdeel uit van het plangebied, want deze behoren bij het agrarische bedrijf dat is gevestigd op het perceel ten westen van het deelgebied.

De manege in het plangebied is in 1976 gebouwd. In de loop der tijd is de manege langzamerhand uitgebreid en heeft de manege zich ontwikkeld tot de huidige omvang. Inmiddels is de manege een begrip in de paardenwereld.

Het kelderelement van de nieuwe bedrijfswoning is reeds gerealiseerd, dit element ligt ten noordoosten van het half verharde terrein.

Het project wordt ontsloten op de Dorpsstraat. Deze weg leidt in zuidelijke richting naar Borger en de N34.

Ten oosten van de gebouwen van de manege ligt een verhard parkeerterrein. Ten oosten van dit verharde parkeerterrein ligt een half verhard terrein. De totale beschikbare oppervlakte van deze terreinen bedraagt ongeveer 15.200 m² ten tijde van het concours hippique, het meest druk bezochte evenement.

Figuur 3. Noordelijk plangebied

Ten behoeve van de evenementen wordt zowel het verharde als half verharde terrein gebruikt om te parkeren. Uitgaande van een benodigde parkeerruimte van gemiddeld 25 m² per parkeerplaats, heeft dit totale terrein een capaciteit van ongeveer 600 parkeerplaatsen. Het verharde parkeerterrein binnen de bestemming Sport - Manege wordt uitgebreid, zodat er bij de meeste binnen-activiteiten voldoende parkeergelegenheid is. Voor parkeren tijdens de evenementen, kan gebruik worden gemaakt van het onverharde terrein binnen de bestemming Agrarisch. Gedurende de dagperiode maken ten tijde van het

concours hippique ongeveer 500 motorvoertuigen gebruik van dit terrein. Dit houdt in dat er voldoende parkeergelegenheid is op het terrein.

Om te voorkomen dat gedurende de incidentele buitenevenementen voor de woningen langs de Dorpsstraat wordt geparkeerd, draagt de manege zorg voor het afzetten van de bermen door middel van lint.

Langs de zuid- en oostrand van het parkeerterrein staan bomen. Een deel van het gebied, aan de oost- en de zuidzijde, is in de bestaande situatie in agrarisch gebruik, inclusief beweiding van manegepaarden. Langs de oostelijke rand van het verharde parkeerterrein ligt een sloot.

GROEN- EN
WATERSTRUCTUUR

Zuidelijk deelgebied

Het zuidelijke deelgebied is een agrarisch perceel. Dit perceel grenst aan de noordzijde aan het kanaal Buinen-Schoonoord. Aan de overige zijden grenst het perceel aan andere agrarische percelen. Dit deelgebied ligt in zijn geheel in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Op het perceel staan geen gebouwen en is geen verharding aanwezig.

Figuur 4. Luchtfoto met de situering van het zuidelijk deelgebied

Aan weerszijden van de Dorpsstraat in Bronneger staat bebouwing. Buiten het bebouwde lint wordt de omgeving gekenmerkt door agrarische percelen en

OMGEVING PLANGEBIED

openheid, waarbij langs een aantal wegen bomen staan. Tevens liggen in de omgeving van het plangebied een aantal bospercelen.

EVENEMENTEN

Op het noordelijke deelgebied en direct daaraan grenzend worden sinds jaar en dag evenementen gehouden.

Jaarlijks worden twee buitenevenementen georganiseerd. Het gaat om een menwedstrijd in de maand mei en een concours hippique in de maand augustus. De wedstrijden duren twee dagen. Per dag komen maximaal 800 deelnemers en bezoekers. In paragraaf 4.6.2 is vermeld dat de actuele waarden in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur erg laag zijn. De evenementen hebben hierop geen negatieve gevolgen.

Daarnaast is als bijlage de milieumelding aan het bestemmingsplan toegevoegd. Blijkens de daarbij behorende voorlopige activiteitenkalender worden naast de twee buitenactiviteiten (het betreft samengestelde menwedstrijden en de concours hippique voor paarden en pony's) ook de gebruikelijke binnenactiviteiten gehouden. Deze vallen binnen de bestemmingsomschrijving van de bestemming Sport - Manege.

3.1

Provinciaal beleid

Omgevingsvisie Drenthe

Door de Wet ruimtelijke ordening is de positie van de provincie als bestuurlijke partner in de ruimtelijke ordening ingrijpend veranderd. Het nieuwe motto luidt 'centraal wat moet, decentraal wat kan'. De provincie zal voortaan alleen nog op thema's met een (inter)regionaal of bovenlokaal belang de (hoofd)koers aangeven. Het is aan de gemeenten om daaraan op lokaal niveau invulling te geven. Een en ander heeft de provincie vastgelegd in de Omgevingsvisie Drenthe.

De omgevingsvisie is het strategische kader voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van Drenthe tot 2020, met in sommige gevallen een doorkijk voor de periode daarna. De visie formuleert de belangen, ambities, rollen, verantwoordelijkheden en sturing van de provincie in het ruimtelijke domein.

De missie uit de omgevingsvisie luidt: 'Het koesteren van de Drentse kernkwaliteiten en het ontwikkelen van een bruisend Drenthe passend bij deze kernkwaliteiten'.

MISSIE

De kernkwaliteiten zijn:

- rust, ruimte, natuur en landschap;
- oorspronkelijkheid;
- naoberschap;
- menselijke maat;
- veiligheid;
- kleinschaligheid (Drentse schaal).

Om deze missie te bereiken, heeft de provincie in de omgevingsvisie diverse ambities en belangen opgenomen. De provincie meldt ten aanzien van het platteland dat dit in het verleden vooral werd gebruikt voor de productie van voedsel. Tegenwoordig krijgt het steeds meer andere economische functies. Hoewel de landbouw nog steeds een belangrijke pijler van de plattelandseconomie is, wordt het medegebruik van het platteland door de gehele samenleving groter. Voorbeelden zijn onder andere toerisme en recreatie.

PLATTELAND

Om het platteland vitaal te houden, zet de provincie naast de focus op een robuuste landbouw, in op het versterken en verbreden van niet-agrarisch economische activiteiten. Het groene karakter van Drenthe met haar natuurlijke, cultuurhistorische en landschappelijke diversiteit biedt immers uitstekende

potenties voor toeristisch-recreatieve ontwikkelingen en activiteiten in de sfeer van gezondheid, wellness en leisure.

SPORT	Ten aanzien van het onderwerp sport geeft de provincie aan dat wordt gestreefd naar een bruisende provincie die uitdaagt tot bewegen. Sportparticipatie en de infrastructuur die hiervoor nodig is, zijn van provinciaal belang. De provincie meldt dat sport de kracht heeft om processen op gang te brengen op sociaal-maatschappelijk en ruimtelijk vlak en op het gebied van gezondheid en welzijn. Daarnaast wordt de economische betekenis van sport steeds groter. Sport ondersteunt het streven naar een bruisend Drenthe.
SER-LADDER	Voor het inpassen van ruimtevragende functies gebruikt de provincie de SER-ladder als denkmodel. De SER-ladder houdt de volgende werkwijze in: 1. gebruik de ruimte die al beschikbaar is gesteld voor een bepaalde functie of door herstructurering beschikbaar kan worden gesteld; 2. maak optimaal gebruik van de mogelijkheden om door meervoudig ruimtegebruik de ruimteproductiviteit te verhogen; 3. als het voorgaande onvoldoende soelaas biedt, is de optie van uitbreiding van het ruimtegebruik aan de orde. Daarbij dienen de verschillende relevante waarden en belangen goed te worden afgewogen in een gebiedsgerichte aanpak.
RUIMTELIJKE KWALITEIT	In de omgevingsvisie geeft de provincie aan dat zij de ruimtelijke kwaliteit wil bevorderen. Ontwikkelingen die een bijdrage leveren aan de ruimtelijke kwaliteit worden door de provincie gestimuleerd. Deze kwaliteit zit voor de provincie in het zorgvuldig gebruikmaken van de ruimte, het behouden en waar mogelijk versterken van de kernkwaliteiten en het waarborgen van de kwaliteit van het milieu en de leefomgeving.
KAARTBIJLAGEN	Bij de omgevingsvisie horen een aantal kaartbijlagen. Op de visiekaart 2020 heeft het plangebied de functie-indelingen multifunctioneel en natuur. Het gedeelte van het plangebied dat onder de indeling natuur valt, heeft tevens de aanduiding 'beekdal'. De provincie geeft aan dat in multifunctionele gebieden verschillende functies en ambities samenkomen. Kenmerkend voor deze gebieden is dat er geen sprake is van een hoofdfunctie die leidend is in de ruimtelijke ordening. Binnen gebieden met de functie natuur staat de ontwikkeling van de hoofdfunctie natuur voorop. Het gaat daarbij om het behouden, herstellen en ontwikkelen van natuurwaarden. Andere functies kunnen deel uit blijven maken van deze gebieden en andere ontwikkelingen zijn aanvaardbaar zolang deze verenigbaar zijn met, of ten dienste staan van, de natuurontwikkeling. De aanduiding 'beekdal' geeft een verbijzondering van de functie natuur. Voor een beekdal met een natuurfunctie wordt gestreefd naar het combineren van de natuur- en wateropgave.

De provincie heeft de kernkwaliteiten eveneens opgenomen op een aantal kaarten. Voor de voorgenomen ontwikkeling is de kernkwaliteit natuur van belang. De provincie geeft aan dat natuur in de Omgevingsvisie een dubbelrol speelt, het is zowel een kernkwaliteit als een te ontwikkelen functie. De bestaande natuur binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) beschouwt de provincie als een kernkwaliteit.

Toetsing aan provinciaal beleid

Een van de ambities van de provincie Drenthe is om het platteland vitaal te houden. Om dit te realiseren, zet de provincie onder andere in op het versterken van niet-agrarische activiteiten. De uitbreiding van de manege past binnen deze ambitie.

Ten aanzien van de SER-ladder is er sprake van uitbreiding van het ruimtegebruik.

Op de visiekaart valt het plangebied onder de functie-indelingen multifunctioneel en natuur. In multifunctionele gebieden komen verschillende functies en ambities samen. De uitbreiding van de manege past binnen deze functie.

De functie natuur speelt een dubbelrol, het is zowel een te ontwikkelen functie als een kernkwaliteit. Bestaande natuur binnen de EHS ziet de provincie als een kernkwaliteit. Zoals uit paragraaf 4.6 (ecologie) blijkt, leidt de voorgenomen ontwikkeling tot de realisatie van een natuurgebied, waardoor er sprake is van een verhoging van de natuurwaarden. Hiermee past de voorgenomen ontwikkeling binnen de functie-indeling natuur.

De voorgenomen ontwikkeling past hiermee binnen het beleid van de provincie Drenthe.

3.2

Gemeentelijk beleid

Toekomstvisie Borger-Odoorn

De gemeente Borger-Odoorn heeft in 2009 de toekomstvisie 'Hoe verder je kijkt, hoe meer je ziet' opgesteld. In deze visie formuleert de gemeente haar ambities voor de komende jaren. De visie geeft richting aan de toekomstige gewenste ontwikkeling van de gemeente, de afzonderlijke kernen en het buitengebied. Op basis van het navolgende streefbeeld is invulling gegeven aan de toekomstvisie:

“Behouden en versterken van de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten, waarbij de drie-eenheid van het landschap (zand, veen en Hunzelaagte) uitgangspunt is. Borger-Odoorn is een hoogwaardige woongemeente waarin de veiligheid en sociale samenhang groot is en die uitstekende dienstverlening biedt aan inwoners, bezoekers en bedrijven. De inwoners participeren in de bestuurlijke besluitvorming. Ook aan dynamische ontwikkelingen biedt Borger-Odoorn de ruimte.”

In de toekomstvisie wordt ingegaan op leefbaarheid en voorzieningen. Leefbaarheid duidt op de waardering die bewoners hebben voor de leefkwaliteit van hun dorp of buurt. Deze waardering wordt bepaald door een groot aantal factoren, onder andere het voorzieningenniveau. De gemeente heeft niet de financiële middelen om alle voorzieningen in stand te houden. Het is van belang om te zorgen dat iedereen kan gebruikmaken van veilige voorzieningen die voldoen aan eisen van deze tijd. De gemeente streeft naar een aanbod van kwalitatief hoogwaardige voorzieningen, geclusterd en verspreid over de gemeente.

Structuurvisie

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) verplicht gemeenten om voor hun grondgebied een structuurvisie vast te stellen. Op grond van artikel 2.1 van de Wro dient de structuurvisie de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling van het gebied en de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren ruimtelijk beleid te bevatten. Dit is aanleiding geweest voor de gemeente Borger-Odoorn om in overeenstemming met de Wro de in 2009 vastgestelde toekomstvisie te vertalen naar een structuurvisie. De structuurvisie, getiteld 'Verbinding geeft perspectief', is op 21 januari 2011 vastgesteld.

Deze structuurvisie geeft de strategisch ruimtelijke visie op de ontwikkeling van het grondgebied van de gemeente Borger-Odoorn voor de komende tien jaar. De visie brengt de gemeentelijke ruimtelijke belangen in beeld aan de hand van de ruimtelijk relevant thema's en trends.

Evenals in de toekomstvisie wordt in de structuurvisie uitgegaan van een driedeling in het landschap (zand, Hunzedal en veenkoloniën). Het plangebied ligt op de grens van het zand en het Hunzedal.

In de structuurvisie is opgenomen dat het ruimtelijk beleid op het zand in het teken staat van het benadrukken van de authentieke, landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden. Het besloten landschap op het zand wordt behouden en dient als uitgangspunt voor het toestaan van nieuwe ontwikkelingen. Deze moeten binnen het kleinschalige landschap worden ingepast.

Over het Hunzedal is opgenomen dat de belangrijkste kernkwaliteit van het landschap, de meanderende Hunze, niet goed herkenbaar meer is. De visie zet in op waterrijke natuurontwikkeling die de oorspronkelijke structuur van het beekdal versterkt. De natuurontwikkeling gaat hand in hand met unieke vormen van ecotoerisme, ecologisch wonen en duurzame verblijfsrecreatie.

Daarnaast is ten aanzien van recreatie en toerisme in de structuurvisie opgenomen dat wordt gestreefd naar de vestiging of uitbreiding van bestaande bedrijven langs de rand van de Hunze.

Groenbeleidsplan

In 2006 is het integraal groenbeleidsplan vastgesteld. Het integraal groenbeleidsplan is een groenvisie voor de toekomst. De gemeente streeft naar een eenduidig groenbeleid. Het beleid is op hoofdlijnen gebaseerd op:

- de waarde van groen: deze heeft naast een functionele zijde ook een belangrijke economische zijde;
- bestaand beleid op verschillende overheidsniveaus en maatschappelijke tendensen;
- de kernkwaliteiten van het groen in de gemeente: eenvoud, natuurlijk aandoende karakter, monumentale bomen, inheemse beplanting en afwisseling van openheid en beslotenheid.

Op basis van deze hoofdlijnen zijn twee hoofddoelstellingen geformuleerd:

- behoud en ontwikkeling van aantrekkelijk en karakteristiek openbaar groen;
- het duurzaam in stand houden van openbaar groen.

De doelstellingen ten aanzien van groenstructuur en kwaliteit zijn de volgende:

- behouden van de karakteristieke opbouw van de dorpen;
- aandacht voor de cultuurhistorische aspecten voor behoud en versterking van karakteristieke elementen (grotweg gaat het om elementen die voor 1950 al aanwezig waren);
- streven naar zo veel mogelijk gebruiken van inheemse beplanting en eenvoud in materiaalgebruik.

Voor nieuwe projecten geldt dat de uitgangspunten van het groenbeleid worden doorgevoerd: dit geldt voor een nieuwe inrichting, maar ook voor het onderhoud.

Waterplan

De gemeente Borger-Odoorn heeft in samenwerking met de waterschappen Hunze en Aa's en Velt en Vecht en de provincie Drenthe een waterplan opgesteld. Het waterplan bestaat uit een watervisie en een maatregelenprogramma. De watervisie richt zich op de stedelijke kernen van de gemeente en legt waar nodig relaties met het buitengebied. Het waterplan is vastgesteld op 23 december 2004.

Samengevat behelst de visie uit het waterplan voor 2015 de volgende speerpunten:

- het behouden en versterken van natuurlijke watersystemen;
- veilig, maar niet altijd droog (geen schade, maar gedurende korte tijd wateroverlast);
- water is een van de pijlers van ruimtelijke ordening;
- het scheiden van schoon en vuil water;
- riolering levert geen problemen op in het oppervlaktewater;
- water wordt beleefd (onder meer bij recreatie);
- water is geïntegreerd in het gebied en de maatschappij;
- het diffuse bronnenbeleid is uitgevoerd;
- doelmatig waterbeheer is vastgelegd in een gemeentelijk waterakkoord.

Daarnaast wordt in het waterplan een streefbeeld gegeven voor het bebouwd gebied. Het waterbeheer in deze gebieden is gericht op het voorkomen van overlast en het benutten van lokale kansen voor duurzaam stedelijk waterbeheer. Daarnaast is het schoon houden van wat schoon is een belangrijk uitgangspunt.

Ten slotte is aangegeven dat bij ruimtelijke ontwikkelingen het waterschap om wateradvies wordt gevraagd.

Toetsing aan gemeentelijk beleid

In de Toekomstvisie is opgenomen dat de gemeente in verband met de leefbaarheid streeft naar een aanbod van kwalitatief hoogwaardige voorzieningen. De voorgenomen ontwikkeling past binnen dit streven.

Het plangebied ligt op de rand van het zand en het Hunzedal. In de structuurvisie is ten aanzien van recreatie en toerisme opgenomen dat de uitbreiding van bestaande bedrijven mogelijk is langs de rand van de Hunze. Bij nieuwe ontwikkelingen staat het behoud en benadrukking van de aanwezige waarden (onder andere landschappelijk en cultuurhistorisch) voorop. In het planontwerp is rekening gehouden met de aanwezige waarden van het gebied. Voor meer informatie wordt verwezen naar paragraaf 4.5 en hoofdstuk 5. Daarnaast wordt bij het Hunzedal ingezet op een waterrijke natuurontwikkeling. De voorgenomen ontwikkeling past binnen deze uitgangspunten.

Ten aanzien van het waterplan geldt dat in het kader van de watertoets het waterschap om advies is gevraagd.

De voorgenomen ontwikkeling past hiermee binnen het beleid van de gemeente Borger-Odoorn.

Uitvoerbaarheids- aspecten

4.1

Milieuozonering

Milieuaspecten worden weliswaar geregeld via de daartoe geëigende wetgeving, maar daar waar het de ruimtelijke ordening raakt, dient met deze aspecten rekening te worden gehouden. Het gaat dan met name om de situering van milieuhinderlijke inrichtingen ten opzichte van geluidsgevoelige bebouwing.

Om te bepalen welke afstanden dienen te worden aangehouden, is de VNG-publicatie 'Bedrijven en milieuozonering' (2009) geraadpleegd. In deze brochure staan richtafstanden van bedrijven tot bebouwing aangegeven. Deze richtafstanden hebben betrekking op de onderdelen geluid, geur, stof en gevaar. In de handreiking geeft de VNG aan dat de gegeven afstanden in het algemeen richtafstanden zijn en geen harde afstandseisen. Dit betekent dat geringe afwijkingen in de lokale situatie mogelijk zijn. Het is echter wel aan te raden deze afwijkingen te benoemen en te motiveren.

De VNG geeft voor maneges richtafstanden van 50 m voor geur en 30 m voor stof en geluid. De richtafstand voor gevaar bedraagt 0 m. Dit heeft voornamelijk betrekking op het reguliere gebruik van een manege (zoals paardrijles en cetera).

De dichtstbijzijnde woning betreft de boerderij van het agrarisch bedrijf dat is gevestigd op het perceel ten westen van de manege. De afstand tussen de boerderij en de gebouwen van de manege bedraagt circa 20 m. Hiermee zou niet aan de richtafstanden voor geur, stof en geluid worden voldaan. Het agrarisch bedrijf is echter nauw verbonden met de manegeactiviteiten.

De manege is in het kader van het Activiteitenbesluit echter aan te merken als een type B-bedrijf. De activiteiten van de manege moeten daarom worden gemeld bij de gemeente. Als onderdeel van de melding is door de gemeente een verzoek ingediend een akoestisch onderzoek uit te voeren. Dit onderzoek is uitgevoerd door Avenue Adviseurs te Roden. De resultaten ervan zijn opgenomen in het rapport Akoestisch onderzoek manege De Rietweg, 8 januari 2013. Dit onderzoek is opgenomen in de bijlagen van het bestemmingsplan.

In het navolgende volgt een samenvatting van dit onderzoek.

BEDRIJVEN EN MILIEUZO-
NERING

Doel

Doel van het akoestisch onderzoek is het bepalen van de geluidbelasting, de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus en de maximale geluidniveaus van de manege op de omgeving. De geluidbelasting wordt getoetst aan de hiervoor geldende grenswaarden. Er is zowel onderzoek verricht naar de geluidbronnen en geluidproducerende activiteiten binnen de terreingrenzen van de manege als daarbuiten: de evenementen van de manege op de landerijen grenzend aan het buitenterrein van de manege.

Situaties

In de resultaten is onderscheid gemaakt tussen de representatieve situatie en de andere situaties.

Representatieve situatie

Zoals vermeld, is voor de representatieve bedrijfssituatie uitgegaan van een 'worst case'-situatie van de reguliere activiteiten. Uit deze berekeningen blijkt dat zowel de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus als de indirecte hinder de normen niet overschrijden.

Andere situaties

Voor de andere situaties is uitgegaan van: de 'kerstshows' en de Hondsrugse Ruiterdagen Springen (dag 4) als maatgevende activiteit. Uit de beoordeling van de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus [dB(A)] van beide situaties blijkt dat deze niet aan de normen voldoen.

De overige activiteiten die binnen de terreingrenzen plaatsvinden, alsmede de activiteiten die buiten de terreingrenzen plaatsvinden (concours hippique en het outdoor menen) voldoen aan de geluidsnormen van het Activiteitenbesluit.

Conclusies en aanbevelingen

Uit de resultaten blijkt dat de manege tijdens de representatieve bedrijfssituatie voldoet aan de geluidsnormen uit het Activiteitenbesluit. Dit geldt zowel voor de langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus als de maximale geluidniveaus. Ook wordt tijdens deze situatie voldaan aan de geluidsnormen voor indirecte hinder, verkeersbewegingen van de bezoekers op de openbare weg van en naar de manege.

Tijdens de 'kerstshows' en de Hondsrugse Ruiterdagen Springen (dag 4), die binnen de manege worden gehouden, worden de geluidsnormen uit het Activiteitenbesluit in geringe mate overschreden. Echter, op basis van het Activiteitenbesluit kan voor deze situaties ontheffing van de geluidsnormen worden verleend door de gemeente.

4.2

Bodem

Op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) treedt een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk niet eerder in werking dan nadat is vastgesteld dat er geen sprake is van een ernstige bodemverontreiniging, ofwel wanneer er saneringsmaatregelen zijn uitgevoerd.

Het kelderelement van de bedrijfswoning is reeds gerealiseerd. Destijds is in het kader van het verlenen van de omgevingsvergunning een bodemonderzoek uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat de bodem niet is verontreinigd. Het onderzoek is als bijlage aan het bestemmingsplan toegevoegd.

4.3

Water

In het kader van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is het verplicht ruimtelijke plannen te 'toetsen op water', de zogenaamde Watertoets. De Watertoets is een waarborg voor water in ruimtelijke plannen en besluiten.

WATERTOETS

Het plangebied valt onder het Waterschap Hunze en Aa's. Bij dit waterschap kan de watertoets digitaal worden ingevuld. De uitkomst van de watertoets is dat voor het plan de normale procedure kan worden gevolgd. Na het uitvoeren van de watertoets is door het waterschap een watertoetsdocument toegezonden met daarin een aantal uitgangspunten voor het onderhavige bestemmingsplan. In het navolgende wordt ingegaan op deze uitgangspunten. Deze uitgangspunten dienen bij de verdere uitwerking van het plan te worden vertaald in maatregelen. Het watertoetsdocument is als bijlage aan het plan toegevoegd.

Wateradvies Waterschap Hunze en Aa's

De wijziging van de bestemming en/of de omvang van onderdelen in het plan hebben invloed op de waterhuishouding en/of raken de belangen van het waterbeheer en/of die van de initiatiefnemer.

Persleiding

In of direct langs het plangebied loopt een persleiding van het waterschap. Binnen een zonering rond de persleiding is het niet toegestaan zonder toestemming van het waterschap werkzaamheden uit te voeren in de bodem of bestemmingen te wijzigen.

In verband met het wettelijke overleg op basis van artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening heeft er overleg plaatsgevonden met het waterschap over het onderhavige bestemmingsplan. Daarnaast zal er, voordat er werkzaamheden worden uitgevoerd, contact worden opgenomen met het waterschap over de exacte ligging van de persleiding.

Riolering

Uitgegaan wordt van duurzame oplossingen, waarbij het hemelwater en daarmee het watersysteem niet negatief wordt belast. Hemelwater wordt gescheiden opvangen, zo mogelijk vastgehouden en/of geïnfiltreerd en pas dan afgevoerd naar het watersysteem.

Bij nieuwbouw wordt de hemelwaterafvoer niet gekoppeld aan de riolering. Het infiltreren van hemelwater in de bodem heeft de voorkeur, wanneer dit niet mogelijk is kan het naar het oppervlaktewater worden afgevoerd. Hierbij dient er voldoende waterbergende capaciteit te zijn.

De nieuwbouw bij de manege en de nieuwe bedrijfswoning worden aangesloten op het bestaande rioleringsstelsel.

Wateroverlast

Bij een bouwplan moet, ook als er geen wateroverlast bekend is, in het nieuwe plan rekening worden gehouden met de klimaatveranderingen. Voorkomen dat er grond- of oppervlaktewateroverlast ontstaat, is beter dan later alsnog aanpassingen of inspanningen te moeten uitvoeren.

Bij nieuwe ontwikkelingen dient het watersysteem zodanig te worden aangelegd, dat wateroverlast wordt voorkomen. Door de toename van het verharde oppervlak en door het afkoppelen van verharde oppervlakken zal neerslagwater sneller tot afvoer komen. Dit veroorzaakt pieken in de waterafvoer. Om het afwentelen van problemen te voorkomen, dient de afvoer in de nieuwe situatie de huidige maatgevende afvoer niet te overschrijden.

Voor het overtollige regenwater dat vrijkomt, moet in of nabij het plangebied berging worden gerealiseerd. De omvang van de berging is afhankelijk van de toegestane peilfluctuaties. Berging van water kan worden gezocht in de bodem, in oppervlaktewater of in groenelementen. Het uitgangspunt voor berging is een bui die één keer in de 100 jaar voorkomt, waarbij geen wateroverlast mag optreden. Berging en infiltratie in de bodem is afhankelijk van het bodemtype en is niet altijd mogelijk. Een vertraagde afvoer dient niet te resulteren in grondwateroverlast.

Bij nieuwe ontwikkelingen dient een minimum bescherming tegen wateroverlast te worden gegarandeerd. Het waterschap hanteert hierbij wateroverlast-normen voor extensief, gemiddeld en intensief bebouwde gebieden. Het plangebied van het voorliggende bestemmingsplan is een extensief bebouwd gebied. Het waterschap hanteert hierbij als norm dat 0% van de gronden mogen inunderen.

Grondwater

Bij nieuwe ontwikkelingen is het freatisch grondwater van groot belang. Een te hoge grondwaterstand kan resulteren in grondwateroverlast, te lage waterstanden resulteren in verdroging. Bij nieuwe ontwikkelingen is het uitgangspunt dat wijzigingen in de grondwaterstanden niet mogen resulteren in nadelige gevolgen voor andere gebieden.

Om grondwateroverlast te voorkomen, heeft het waterschap richtinggevende ontwateringseisen opgesteld. Bij de voorgenomen ontwikkeling zijn de volgende ontwateringseisen van belang:

- woningen met kruipruimte: 0,7 m onder onderkant vloer;
- woningen zonder kruipruimte: 0,3 m onder onderkant vloer;
- gangbare tuin/plantsoen: 0,5 m onder maaiveld;
- gangbare wegen (met grof zand cunet) secundair: 0,7 m onder as van de weg;
- gangbare wegen (met grof zand cunet) weg op polystyreen-hardschuim: circa 0,3 m onder as van de weg.

Voor woningen is de ontwateringsdiepte afhankelijk van het woningtype. Voor woningen met een niet waterdichte kruipruimte geldt in het algemeen een ontwateringsdiepte van 0,20 m beneden de kruipruimtevloer, dat wil zeggen 0,70 m beneden het maaiveld. In gebieden waar de ontwateringsdiepte als eis niet gehaald wordt, dienen huizen zonder kruipruimte gebouwd te worden of het terrein te worden opgehoogd.

Om de ontwateringseisen te realiseren, dient het oppervlaktewaterpeil en het technisch ontwerp hier op te worden afgestemd. Het uitgangspunt is dat bij nieuwe ontwikkelingen er geen nadelige gevolgen mogen ontstaan in andere gebieden.

Invloed op de waterhuishouding

Het aanwezige of ontvangende oppervlaktewater dient niet alleen voldoende ruimte te hebben, maar ook aan de inrichting dient aandacht te worden besteed. Voor een gezond watersysteem is de inrichting en het beheer van het oppervlaktewater namelijk belangrijk.

Bij oppervlaktewatersystemen wordt gestreefd naar zo groot mogelijke eenheden, omdat het biologisch reinigend vermogen dan het grootst is. Waterplanten vergroten ook het zelfreinigend vermogen. Deze waterplanten verspreiden zich vanuit ondiepe delen (0,3-0,5 m diep). De ondiepe delen moeten zoveel mogelijk verspreid voorkomen. Natuurlijke oevers met flauwe onderwatertaluds of met ondiepe plasbermen leveren hieraan een bijdrage. Een randvoorwaarde hierbij is wel dat de benodigde afvoercapaciteit van waterlopen moet worden gehandhaafd. Daarnaast moeten diepe delen (dieper dan 1,2-1,5 m) aanwezig zijn om zo te voorkomen dat het water in de zomer te veel opwarmt.

Op basis van het voorliggende bestemmingsplan wordt een deelgebied omgezet naar natuurgebied. In het kader van het omzetten naar natuur is het uitgangspunt dat eveneens een natuurvriendelijke oever wordt aangelegd. Voor de exacte uitvoering van het natuurgebied en de natuurvriendelijke oever wordt contact gezocht met het waterschap.

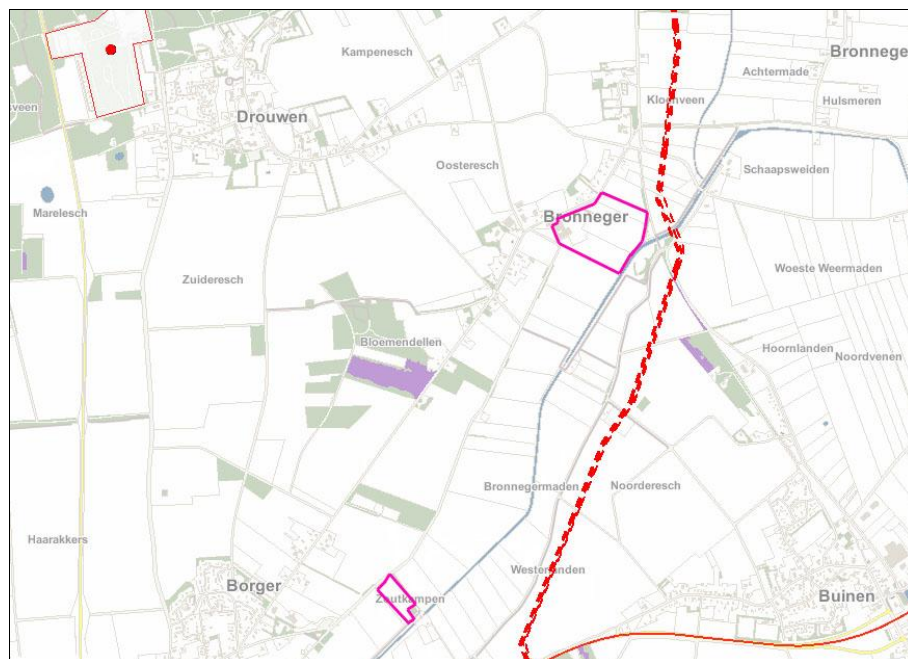
4.4

Externe veiligheid

4.4.1

Inrichtingen

REGELGEVING	Op 13 februari 2009 is het gewijzigde Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) in werking getreden. Dit besluit geeft voorwaarden voor nieuwe en bestaande situaties ten aanzien van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico van inrichtingen waarin bepaalde gevaarlijke stoffen worden gebruikt, opgeslagen of geproduceerd.
ONDERZOEK	Om te bepalen of in de nabijheid van het plangebied risicovolle inrichtingen aanwezig zijn die de ontwikkelingen in het plangebied belemmeren, is de risicokaart geraadpleegd. De navolgende figuur is een uitsnede van deze risicokaart.

Figuur 5. Uitsnede van de risicokaart, het plangebied is in roze omlijnd (bron: Risicokaart Drenthe)

Uit de kaart blijkt dat de dichtstbijzijnde inrichting circa 2 km ten noordwesten van het plangebied ligt. Dit betreft een vakantiehuisjes- en bungalowpark aan de Gasselsterstraat 7 in Drouwen. Deze inrichting is opgenomen op de risicokaart vanwege de aanwezigheid van een gastank. Vanwege de aard en hoeveelheid van de aanwezige gevaarlijke stoffen valt deze inrichting niet onder de werkingssfeer van het Bevi, maar onder het Activiteitenbesluit. Het risico van deze inrichting ligt binnen de terreingrenzen, waardoor geen belemmeringen aanwezig zijn voor de omgeving.

Tevens ligt het plangebied niet binnen de invloedssfeer van overige inrichtingen waarin gevaarlijke stoffen aanwezig zijn.

Het plangebied ligt buiten de invloedssfeer van risicovolle inrichtingen waarvoor geen beperkingen aanwezig zijn ten aanzien van het planvoornemen.

CONCLUSIE

4.4.2

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Het Rijk werkt aan het opstellen van nieuwe wetgeving rond transportroutes; het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev) met bijbehorende basisnetten wegen, spoor en water. Deze wetgeving gaat de huidige Circulaire Risiconormering Vervoer van Gevaarlijke Stoffen vervangen. Naar verwachting treedt deze nieuwe wetgeving binnen de planperiode van dit bestemmingsplan in werking. Op de relevante bepalingen wordt om die reden al geanticipeerd.

REGELGEVING

De noordelijke grens van het plangebied wordt gevormd door de Dorpsstraat. Over deze weg vindt nauwelijks tot geen vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Belemmeringen voor de omgeving zijn niet aanwezig.

ONDERZOEK

Wegen waarover een dusdanige hoeveelheid vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt waardoor zij beperkingen leggen op de omgeving, waaronder ook begrepen spoor- en waterwegen, liggen op grote afstand van het plangebied. Het plangebied ligt buiten de invloedssfeer van deze wegen.

Wegen waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd, leveren geen beperkingen op voor het planvoornemen.

CONCLUSIE

4.4.3

Buisleidingen

Uitspraak

De Raad van State heeft in zijn uitspraak d.d. 18 mei 2016 geoordeeld dat het groepsrisico ten gevolge van de aanwezige hogedruk aardgastransportleidingen in de nabijheid van het plangebied onvoldoende is onderzocht.

Reparatie

Vanwege vorenstaand oordeel is door de Regionale Uitvoeringsdienst opnieuw een groepsrisicoberekening uitgevoerd. De gegevens zoals opgenomen in het vastgestelde bestemmingsplan, zijn in de nieuwe berekening meegenomen.

Uit de nieuwe berekening van het groepsrisico blijkt alsnog dat het bestemmingsplan uitvoerbaar moet worden geacht ten aanzien van het aspect externe veiligheid. Voor nadere informatie hierover wordt eveneens verwezen naar paragraaf 8.2 en de desbetreffende bijlage. Volledigheidshalve is de conclusie op basis van de nieuwe berekening hierna opgenomen.

Op 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) in werking getreden met de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb). Dit besluit omvat de nieuwe regelgeving op het gebied van buisleidingen waardoor gevaarlijke stoffen worden vervoerd.

REGELGEVING

In plaats van de bebouwings- en toetsingsafstanden waar in de oude circulaires van werd uitgegaan, dienen nu de belemmeringenstrook (5 m), de plaatsgebonden risicocontour (10^{-6}) en het invloedsgebied van het groepsrisico in acht te worden gehouden bij ruimtelijke ontwikkelingen.

ONDERZOEK

Op de risicokaart staan ook buisleidingen weergegeven waardoor transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. Hieruit blijkt dat ten oosten van het plangebied een bundel van buisleidingen loopt. Deze bundel loopt circa 70 m ten oosten van het noordelijke deelgebied en circa 525 m ten oosten van het zuidelijke deelgebied.

Het betreft de navolgende leidingen met bijbehorende afstanden:

Leiding	Druk Diameter	Belemmeringenstrook	Plaatsgebonden risico (10^{-6})	Invloedsgebied groepsrisico
A-516-KR	66,2 bar 48 inch	5 m	n.v.t.	540 m
A-519-KR	66,2 bar 48 inch	5 m	n.v.t.	540 m
A-619-KR	66,2 bar 48 inch	5 m	n.v.t.	540 m
A-661	79,9 bar 48 inch	5 m	n.v.t.	580 m

Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van alle vier de buisleidingen. Vanwege de ligging van het plangebied in het invloedsgebied van de drie leidingen, dient het groepsrisico te worden beschouwd. Hierna is door de Regionale Uitvoeringsdienst de conclusie van het voormalige Steunpunt externe veiligheid Drenthe aangevuld.

Adviesaanvraag extern veiligheidsonderzoek

De gemeente heeft het bestemmingsplan voor de manege aan de Dorpsstraat in Bronneger vastgesteld op basis van een EV-advies van 2011. Tijdens de vaststelling van het bestemmingsplan is het plan verbreed, waarbij de populatiecapaciteit werd vergroot, waarvoor geen nieuwe groepsrisico berekening is uitgevoerd. De Raad van State heeft geoordeeld dat dit wel noodzakelijk is. Op verzoek van de gemeente Borger-Odoorn is het als bijlage 11 EV-advies een aanvulling/actualisatie van het EV-advies van 2011, destijds uitgevoerd door het Steunpunt externe veiligheid Drenthe. Deze aanvulling heeft betrekking op het herberekenen van het groepsrisico en gaat alleen om de noordelijke locatie van het plan. De zuidelijke locatie heeft geen invloed op het groepsrisico.

Het plangebied

Het plangebied is vanwege de verbreding gewijzigd ten opzichte van 2011. Binnen het plangebied bevindt zich een manege, parkeerterrein en een evenemententerrein.

Het plangebied wordt in hoofdzaak omsloten door agrarische bestemmingen.

Conclusies en aanbevelingen

Buisleidingen (BEVB)

Voor het bestemmingsplan is in de risicoanalyse rekening gehouden met vier hogedrukaardgasleidingen. Deze buisleidingen liggen alle vier buiten het plangebied, maar zijn wel van invloed op het plangebied. Het plangebied ligt namelijk in zijn geheel binnen het invloedsgebied van de vier leidingen, waarvan het evenemententerrein gedeeltelijk binnen de 100% letaliteitszone van de leidingen ligt.

Plaatsgebonden risico buisleidingen

Aan de hand van de risicoanalyse die is uitgevoerd voor de relevante hogedrukaardgasleidingen kan worden geconcludeerd dat ter hoogte van het plangebied geen plaatsgebonden risico 10^{-6} per jaar (veiligheidszone buisleiding) aanwezig is.

Conclusie is dat de grens- en richtwaarde voor het plaatsgebonden risico 10^{-6} per jaar ten aanzien van de vier buisleidingen niet wordt overschreden.

Belemmeringenstrook

De belemmeringenstrook van de vier buisleidingen ligt buiten het plangebied en heeft verder geen invloed op het plangebied.

Invloedsgebied buisleidingen

Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied (1%-letaliteitszone) van de vier buisleidingen, waarvan de buisleiding A-661 maatgevend is. Het plangebied ligt tevens gedeeltelijk binnen de 100%-letaliteitszone van de buisleiding, waarbij de leiding A-516 maatgevend is. Het invloedsgebied en de 100%-letaliteitszone worden niet op de verbeelding van het bestemmingsplan geplaatst.

Binnen het invloedsgebied is het groepsrisico berekend.

Groepsrisico buisleidingen

In de toelichting van het bestemmingsplan dient het groepsrisico te worden verantwoord. Voor die verantwoording kan de inhoud van hoofdstuk 2 van het rapport van de Regionale Uitvoeringsdienst (zie bijlage) als input dienen. Kort samengevat komt dit op het volgende neer:

- het groepsrisico neemt vanwege het evenemententerrein toe van 0 slachtoffers (huidige situatie) tot 24 slachtoffers ten gevolge van buisleiding A-516;
- het groepsrisico van de overige drie hogedrukbuisleidingen bedraagt 0 slachtoffers;
- de oriëntatiewaarde van het groepsrisico wordt niet overschreden;
- de hoogte van het groepsrisico bedraagt 0,006% van de oriëntatiewaarde;
- de manegeactiviteiten dragen niet bij aan het groepsrisico;
- er zijn geen maatregelen noodzakelijk om het groepsrisico verder te verlagen;

- het advies van de VRD dient onderdeel te vormen van de verantwoording.

4.5

Archeologie en cultuurhistorie

4.5.1

Archeologie

Volgens de archeologische beleidsadvieskaart hebben de gebieden een hoge verwachtingswaarde. In verband hiermee hebben de gronden een dubbelbestemming Waarde - Archeologie 3 gekregen met de daarbij behorende specifieke regeling.

Het fundament en de kelderopbouw van de nieuwe bedrijfswoning zijn reeds gerealiseerd, derhalve is de grond in het plangebied al verstoord. De bodemopbouw is hiermee niet meer intact, derhalve is voor het onderhavige bestemmingsplan geen archeologisch onderzoek uitgevoerd. Er zijn geen belemmeringen te verwachten.

De provincie heeft in haar reactie in het kader van het overleg op basis van artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) aangegeven dat beide plangebieden de dubbelbestemming Waarde - Archeologie moeten krijgen, derhalve is het bestemmingsplan op dit onderdeel aangepast.

4.5.2

Cultuurhistorie

Conform de gemeentelijke cultuurhistorische waardenkaart (Karakteristieke dorpen te midden van Drentse essen en Groningse kanalen, RAAP, concept d.d. 27 september 2013), zijn de gronden gewaardeerd als hoog (agrarische gronden) en zeer laag, ter plaatse van de manege en de beoogde bedrijfswoning.

De agrarische gronden hebben een cultuurhistorische waarde als beekdal (groenlanden) met houtsingels.

De karakteristiek van het beekdal met opstreckende houtsingels blijft met dit plan gehandhaafd, doordat de bebouwing nabij de weg wordt en is gesitueerd en de achterliggende gronden als agrarische gronden (met waarden) zijn bestemd. Op deze agrarische gronden vinden geen wijzigingen plaats in aanzicht en uiterlijk. De kernkwaliteiten van het beekdal worden met dit plan niet verstoord. In het zuidelijke plangebied worden deze zelfs versterkt door in het gebied passende natuur te realiseren: nat schraalland, natuurvriendelijke oever en poelen. Voor meer informatie wordt verwezen naar paragraaf 4.6 (Ecologie).

Hierbij wordt opgemerkt dat in de regels voor de agrarisch bestemde gronden instandhouding van de aanwezige landschappelijke waarde in de vorm van openheid nader is bepaald. Binnen de agrarische bestemming is dan ook geen

sprake van mogelijkheid tot oprichten van (forse) bebouwing, zodat de beoogde openheid van de betrokken gronden behouden blijft.

De nieuw te bebouwen bedrijfswoning sluit aan bij het bestaande bebouwingslint. De cultuurhistorische waarde van dit lint is als laag aangegeven. Ook hier zijn vanuit cultuurhistorisch oogpunt geen bezwaren. Daarnaast is bedrijfswoning zo gesitueerd dat het zicht erop deels wordt ontnomen door de bomenrijen aan weerszijden van de Dorpsstraat.

4.6

Ecologie

4.6.1

Inleiding

Uitspraak

De Raad van State heeft in zijn Tussenuitspraak d.d. 18 mei 2016 geoordeeld dat de verantwoording van de EHS-natuurcompensatie onvoldoende in de toelichting is verwerkt. Niet is gebleken dat in overeenstemming met artikel 3, eerste lid van de Compensatieverordening een Compensatieplan is opgesteld. Het Compensatieplan dient het volgende te beschrijven: de bestaande waarden van het betrokken gebied in relatie tot de omgeving; de redelijkerwijs te verwachten effecten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep; de in artikel 2, eerste lid van de Compensatieverordening bedoelde mitigerende maatregelen en de financiering van die maatregelen.

Reparatie

Het Compensatieplan is met inachtneming van de overwegingen in de uitspraak opgesteld. Het maakt als bijlage 13 deel uit van deze toelichting.

Conclusie

Uit het Compensatieplan volgt dat het bestemmingsplan op het punt van de compensatie van natuurwaarden uitvoerbaar moet worden geacht.

Samenvattend gelden voor het betreffende perceel de volgende bepalingen:

- In het bestemmingsplan krijgt perceel L 1679 de bestemming Natuur waarmee de natuurfunctie ook op lange termijn planologisch is geregeld.
- Er wordt geen bemesting toegepast, met uitzondering van ruige stalmest (maximaal 20 ton per ha per jaar) of bekalking.
- Er vindt uitsluitend extensieve begrazing plaats (paarden).
- Indien nodig wordt er 1x per jaar gemaaid, waarbij het maaisel wordt afgevoerd.

Indien de hiervoor samengevatte beheersmaatregelen worden uitgevoerd, is de verwachting dat binnen enkele jaren de biodiversiteit en natuurwaarden meetbaar zullen toenemen. De verwachting is dat binnen circa 5 jaar het perceel zich kan kwalificeren als kruiden- en faunairijk grasland.

Flora- en faunaonderzoek

Voor het bestemmingsplan (artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening) is het noodzakelijk te kijken naar het al dan niet voorkomen van eventuele effecten op de Ecologische Hoofdstructuur en gebieden die zijn beschermd in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Tevens dient een inschatting te worden gemaakt van het voorkomen van door de Flora- en faunawet beschermde soorten, de eventuele overtreding van de verbodsbepalingen en de mogelijkheid daar ontheffing voor te verkrijgen.

Het bestemmingsplan heeft betrekking op een manege in Bronneger. Het bestemmingsplan voorziet in de uitbreiding van een parkeerplaats achter de reeds bestaande parkeerplaats en de bouw van een nieuwe bedrijfswoning. De oppervlakte van het compensatiegebied 'zuidelijk deelgebied' bedraagt op grond van de gemeentelijke Compensatieverordening Bos, Natuur, Landschap en Archeologie ongeveer 1 ha. Dit komt overeen met 1,3 maal de oppervlakte van het EHS-gebied dat als gevolg van de realisatie van het noordelijk deelgebied niet meer als zodanig daarvoor kan worden ingericht.

4.6.2

Gebiedsbescherming

Beleid

Rijksbeleid - Natuurbeschermingswet 1998

Op 1 oktober 2005 is de Natuurbeschermingswet 1998 van kracht geworden die de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden bundelt. Hierin zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. Onder deze wet worden drie typen gebieden aangewezen en beschermd, Natura 2000-gebieden, Wetlands en staats- en beschermde natuurmonumenten. Verder is deze wet de basis voor het nationale Natuurbeleidsplan waarin de Ecologische Hoofdstructuur is geregeld.

Provinciaalbeleid - Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. De Ecologische hoofdstructuur is als beleidsdoel opgenomen in de Provinciale Omgevingsvisie 2010 en het Natuurbeheerplan Drenthe 2014.

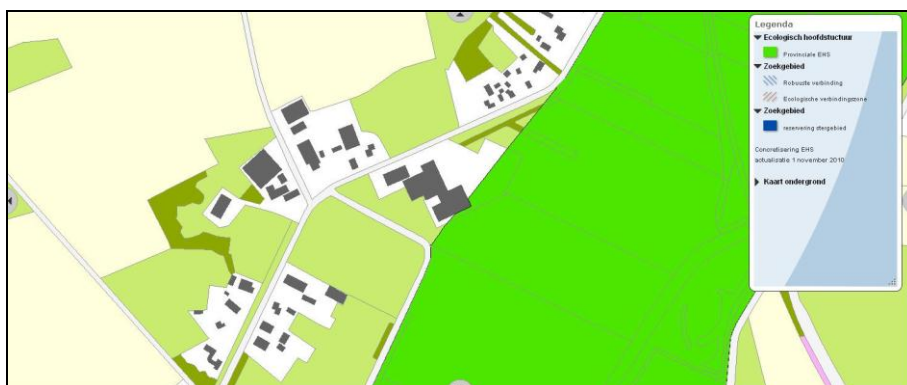
Inventarisatie

NATURA 2000

Het dichtstbijzijnde beschermde natuurgebied is Natura 2000-gebied Drouwenersand. Dit gebied ligt op ruim 1 km ten noorden van de manege. Het Drouwenersand is vooral een stuifzandgebied begroeid met droge heiden en jeneverbessen. Aan de noord- en westzijde liggen naaldbosjes en waardevolle oude eikenbossen. Tevens is het gebied van belang voor de fauna die is gekoppeld aan deze vegetaties. Op circa 15 km afstand ligt het Natura 2000-gebied Elperstroom: natte en zeldzame beekdalgraslanden waaronder blauwgrasland.

Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied ligt voor een groot deel in de EHS: de Bronnegermaden, een beekdal waar nu het kanaal Buinen-Schoonoord doorheen loopt. Het beekdal van de Bronnegermaden en het vervolg hiervan, het Voorste Diep, is een uitloper van het beekdal van het Hunzedal (zie navolgend figuur).

Figuur 7. De globale ligging van de EHS bij Bronneger

Effecten

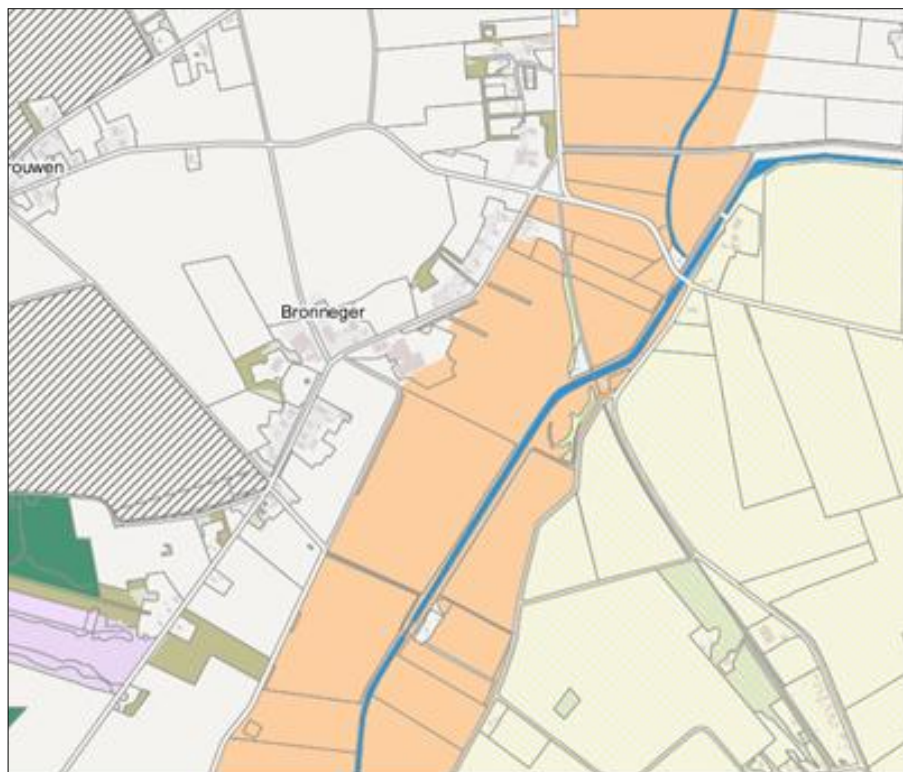
Natura 2000

De voor het Drouwenerzand aangewezen soorten zijn volgens de effectenindicator sterk gevoelig voor vermesting, verdroging, maar ook delen voor vernatting. Ontwikkelingen als intensieve landbouw en ontwatering kunnen negatieve effecten hebben op dit Natura 2000-gebied. Het bestemmingsplan maakt geen grote ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk. Binnen het bestemmingsplan worden alleen kleine ontwikkelingen mogelijk gemaakt zoals het verplaatsen van de paardenbak, een entree, een overdekt terras en een dienstwoning. Er is geen sprake van uitbreiding van het aantal paarden, uitbreiden van bestaande woningen en bedrijfsgebouwen binnen de geldende bestemming. Bestaand gebruik is niet vergunningplichtig in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (wetswijziging van 29 december 2008). Daarnaast, en gezien de aangewezen instandhoudingsdoelen, zullen de kleine ontwikkelingen binnen de begrenzing van het bestemmingsplan niet tot negatieve effecten op het Natura 2000-gebied Drouwenerzand leiden. Dit geldt vanzelfsprekend ook voor het veel verder weg gelegen Elperstroomgebied.

Ecologische Hoofdstructuur

De nieuwe bestemming Sport-Manege ligt voor een klein deel binnen de EHS. Het deel dat nu binnen de EHS valt bedraagt slechts circa 0,7 ha. Het overgrote deel van het plangebied behoudt haar agrarische bestemming. Dit deel van de EHS bestaat uit landbouwgronden (soortenarme graslanden en akkerbouwgronden), die nog niet voor natuur zijn verworven en nog vrij intensief agrarisch worden beheerd. De actuele natuurwaarden zijn daarom in het grootste deel van dit gebied laag. Langs het kanaal komt wel een vrij soortenrijke oeverbegroeiing voor en plaatselijk komen akkervogels voor als gele kwikstaart, geelgors en zomertortel. Met name de lagere delen van het beekdal hebben

wel potentie voor het ontwikkelen van natuur: natte schraallanden. Wat betreft het gedeelte van het plangebied dat binnen de EHS valt (met de bestemming Sport-Manege) kan worden gesteld dat er geen natuurwaarden aanwezig zijn. Dit gedeelte bestaat uit kort gemaaid gras, verharding en zand. Ten zuiden van de rijhal is een paardenbak/rijbak aanwezig. De ontwikkelingen binnen het bestemmingsplan gecombineerd met de actuele lage waarden van dit deel en het aangrenzende deel van de EHS zijn van dusdanige geringe omvang dat geen significante negatieve effecten van deze activiteiten op de wezenlijke kenmerken en waarden van EHS zullen optreden.

Figuur 8. Ambitiekaart uit het Natuurbeheerplan Drenthe 2014. (Oranje: nog om te vormen naar natuur)

Dat neemt echter niet weg dat 0,7 ha van de EHS nu de bestemming Sport - Manege krijgt, waarmee op lange termijn geen natuurfunctie wordt beoogd. Volgens de ambitiekaart uit het Natuurbeheerplan 2012 van de provincie Drenthe is het lange termijn doel op deze plaats: fauna- en kruidenrijk grasland. In de lagere delen is het doel nat schraalland. Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van de EHS beoogt dit bestemmingsplan de kwaliteit van de EHS te verbeteren. Het bestemmingsplan voorziet derhalve in de aanleg van circa 1 ha natuur (nat schraalland, natuurvriendelijke oever en poelen), grenzend aan het kanaal. De oppervlakte van 1 ha is gebaseerd op de Compensatieverordening Bos, Natuur, Landschap en Archeologie van de gemeente Borger-Odoorn (vastgesteld op 29 januari 2004 en in werking getreden op 15 april 2004). Op basis van deze verordening dient, als de natuurwaarden binnen 25 jaren vervangen kunnen worden, 133% van de te verloren gaande oppervlakte te worden gecompenseerd. De oppervlakte die verloren gaat betreft 0,7 ha, maal 1,33 maakt dit een te compenseren oppervlakte van 1 ha.

Gezien de actuele lage waarden van het zuidelijk deel van het plangebied kan ondanks de kleine schaal een kwaliteitsverbetering van de EHS worden gerealiseerd. Bovendien wordt in het noordelijk deel van het plangebied de EHS niet aangetast door het oprichten van bebouwing (de te realiseren beperkte uitbreiding van de bebouwing ligt aan de rand van de EHS), waardoor er feitelijk geen sprake is van aantasting. Omdat de actuele waarden van zowel het noordelijk als het zuidelijk deel van het plangebied laag zijn en er bovendien de komende tien jaar geen zicht is op verwerving en inrichting van de EHS, vindt met dit bestemmingsplan dus wel een plaatselijke kwaliteitsverbetering van de EHS plaats. Netto is er dus sprake van een winst voor de natuur. De reden dat voor dit natuurdoeltype ook voor nat schraalland is gekozen, is dat de hiermee te behalen winst voor de natuur hoger wordt ingeschat dan met eenzelfde oppervlakte van het drogere type: fauna- en kruidenrijk grasland.

Conclusie

Het bestemmingsplan is kleinschalig van karakter en maakt geen grote ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk. Er treden geen negatieve effecten op beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 of Ecologische Hoofdstructuur op. Door de natuurontwikkeling in het zuidelijk deel van het plangebied worden de natuurwaarden verhoogd. Een eventuele vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is hier niet aan de orde.

NATURA 2000 EN EHS

Met betrekking tot de gebiedsbescherming is zowel in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 als de Ecologische Hoofdstructuur het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe bevoegd gezag. Het is dan ook aan dit bevoegd gezag om deze visie ten aanzien van EHS en Natura 2000 te bevestigen. In het overleg met de provincie is bevestigd dat de actuele waarden in het kader van de EHS erg laag zijn. Het betreft soortenarme (hoofdzakelijk Engels raaigras) graslanden en bouwland in de omgeving. Het is geen broedgebied voor weidevogels.

4.6.3

Soortenbescherming

Beleid

Met ingang van 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992 van de Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt. Achter de Flora- en faunawet staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende beschermde dieren en planten en hun leefomgeving. Deze soorten worden opgesomd in de 'lijsten beschermde inheemse planten- en diersoorten'. Deze zorgplicht betekent dat een ontheffing van het verbod op verstoren (of erger) alleen kan worden verleend, als geen afbreuk wordt gedaan aan de goede staat van instandhouding van de soort. Deze voorwaarde geldt voor alle beschermde soorten.

De Algemene Maatregel van Bestuur ex artikel 75 van de Flora- en faunawet van 23 februari 2005, kent een driedeling voor het beschermingsniveau van planten- en diersoorten. In een toelichting zijn deze soorten opgenomen in tabellen. Voor soorten uit tabel 1 geldt een vrijstellingsregeling van de verboden.

Voor soorten uit tabel 2 en voor vogels geldt een vrijstelling als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. Als niet wordt gewerkt volgens een gedragscode, kan voor de soorten uit tabel 2 ontheffing van de verboden worden verleend als geen sprake is van economisch gewin en als zorgvuldig wordt gehandeld. Voor de soorten uit tabel 3 kan bij ruimtelijke ontwikkeling niet altijd ontheffing worden verleend. Er mag dan geen afbreuk worden gedaan aan de goede staat van instandhouding van de soort, er moet afhankelijk van de soort een in de wet of in de richtlijn genoemde reden zijn en een redelijk alternatief voor de ingreep moet ontbreken. Ook voor het verstoren van vogels geldt dat een ontheffing meestal niet verleend kan worden. Er moet dan met mitigatie van een ecologisch werkprotocol voor de ingreep worden gewerkt.

Inventarisatie en effecten

In het navolgende zullen de effecten van het plan worden besproken op flora en fauna. Voor het gedeelte van het plangebied waar natuurontwikkeling plaatsvindt, geldt dat de waarden voor flora en fauna van dit gebied zullen verbeteren. Voor dit deel van het gebied geldt dat de graslanden bestaan uit soortenarme weilanden, plaatselijk wel van belang voor vogels als Kievit, gele kwikstaart en scholekster. Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Eventuele werkzaamheden in dit gebied zullen derhalve buiten het broedseizoen moeten plaatsvinden. Hoewel de kans klein is op de vestiging van broedvogels op de gronden met de agrarische bestemming, dient men bij het organiseren van evenementen, zich er vooraf wel van te vergewissen dat er geen nesten van vogels aanwezig zijn.

Langs de oever komen planten voor als akkerereprijs, gele lis, smalle weegbree, riet- en liesgras en veldzuring. Tevens zijn amfibieën te verwachten, licht beschermde soorten als gewone pad, bruine kikker, kleine watersalamander en bastaardkikker (alle tabel 1-soorten). De ontwikkelingen die binnen dit plan mogelijk zijn, vormen geen bedreiging voor de instandhouding van deze soorten. Voor soorten uit tabel 1 geldt een vrijstellingsregeling van de verboden bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor het overige deel van het plangebied, rond de manege, zijn de ontwikkelingen niet gericht op natuur. Deze effecten worden per soortengroep besproken.

Figuur 9. Oever van het kanaal Buinen-Schoonoord

Vaatplanten

In het plangebied rond de manege komen geen bijzondere planten voor. Het gebied bestaat uit kort gemaaid gras, dan wel zand of is verhard. Aan de zuidkant van de rijhal liggen enkele zanddepots met ruderales vegetaties. Er komen geen beschermde plantensoorten voor. Buiten het plangebied liggen zandpaden met waardevolle, oude eikensingels- en wallen.

Figuur 10. Het plangebied ten westen van de manege, buiten het plangebied komen oude eikensingels voor met veel ondergroei

Vleermuizen

Alle vleermuizen staan in tabel 3 AMvB en in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. In meerdere kilometerhokken in en rond het plangebied zijn waarnemingen bekend van zwaar beschermde tabel 3-soorten en tevens Habitatrichtlijnsoort bekend. Dit betreffen meerdere soorten vleermuizen.

Met betrekking tot vleermuizen zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger in of nabij het plangebied te verwachten. Vleermuizen kunnen verblijfplaatsen hebben in gebouwen en in oudere bomen met holten. Het is dan ook mogelijk dat van de genoemde soorten er zwaar beschermde vleermuizenkolonies in en rond Bronneger aanwezig zijn. Zolang deze verblijfplaatsen en het leefgebied niet worden verstoord en/of aangetast (onder andere aan- of verbouw aan gebouwen en het kappen van bomen), wordt de instandhouding van deze soorten niet door in dit bestemmingsplan toegelaten ontwikkelingen bedreigd. Binnen het plangebied komen geen gebouwen of bomen voor die een geschikte verblijfplaats voor vleermuizen vormen. Vlak buiten het plangebied ligt wel een waardevolle oude eikensingel. Hier vinden echter geen ingrepen plaats. Ook kan het plangebied in meer of mindere mate als foerageergebied worden gebruikt. Daarom is een inventariserend onderzoek ingesteld conform het Vleermuisprotocol (GaN 2013) naar foerageergebied en vliegroutes. Hiertoe is het gebied op de avond van 1 juli 2013 bezocht (drs. R.G. Meijer, Pettersson D240x met Ediol R09RH, van 21.50 uur tot 23.58 uur, droog, 17,6 °C tot 15,3 °C, 2 Bft). Een tweede bezoek heeft plaatsgevonden op 30 september 2013 (drs. A. Brouwer, Pettersson D240x met Ediol R09RH, van 19.15 uur tot 21.15 uur, droog, 10 °C tot 11 °C, 3-4 Bft). Bij het eerste bezoek zijn relatief weinig vleermuizen aangetroffen. Het betreft de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en tweekleurige vleermuis. Alleen een enkel exemplaar ruige dwergvleermuis heeft later op de avond kortstondig gejaagd boven de buitenbak. Laatvlieger is laat op de avond even aangetroffen bij de erfbeplanting tussen de manegehal en de buitenbak. Beide soorten dwergvleermuis vlogen een enkele keer langs de beekkant van de houtsingel langs de zandweg. Het gebied tussen het naastgelegen agrarisch bedrijf (boerderij Polling) en de rijhal wordt meer gebruikt. De zone tussen de bebouwing en de zandweg is een ondergeschikte vliegroute voor beide soorten dwergvleermuis en tweekleurige vleermuis. Uit het gedrag van vleermuizen in de paartijd blijkt derhalve niet dat het te ontwikkelen deel van het plangebied belangrijke functies heeft voor vleermuizen.

Tijdens het tweede bezoek zijn slechts gewone dwergvleermuis en tweekleurige vleermuis aangetroffen. Daarbij werd het gebied ten zuiden van de manege slechts spaarzaam als foerageergebied gebruikt door gewone dwergvleermuis. Vermoedelijk had dit ook te maken met de wat sterkere wind: de vleermuizen zochten meer de luwte op van het graslandgebied ten zuidwesten van het zandpad en de eikensingels. Slechts één of enkele gewone dwergvleermuizen foerageerden ten oosten van het zandpad en de singels.

Geconcludeerd kan worden dat het plangebied zelf, en zeker het gebied ten zuiden van de manege en oostelijk van de houtsingels en het zandpad, slechts een beperkte functie heeft als foerageergebied voor met name gewone dwergvleermuis. Dichterbij en rond de huidige bebouwing van de manege neemt de waarde als foerageergebied voor verschillende soorten toe, getuige ook met name het eerste veldbezoek. De gebiedsfuncties foerageergebied en vliegroute worden ten gevolge van de planontwikkeling behouden, omdat de aangetroffen soorten niet erg gevoelig zijn voor menselijke aanwezigheid met geluid- en lichtverschijnselen. Een aandachtspunt vormt de verlichting van de paardenbakken. Het verdient aanbeveling deze verlichting te minimaliseren of te kiezen voor vleermuisvriendelijke amberkleurige LED-verlichting (of ClearField en ClearSky voor het LEDGINE en Mini platform LED), ook voor de terreinverlichting. Om er in elk geval voor te zorgen dat er geen zijwaartse en opwaartse lichtuitstraling plaatsvindt, is in de regels van het voorliggende bestemmingsplan, in artikel 5.2, onder b, opgenomen dat de lichtmasten geen lichtuitstraling naar boven en naar de zijkanten mogen veroorzaken.

Overige zoogdieren

Naast de eerdergenoemde vleermuizen, zijn enkele licht beschermde zoogdiersoorten in het bestemmingsplangebied te verwachten. Hierbij zal het gaan om kleine zoogdieren zoals huisspitsmuis, bosspitsmuis en egel, maar ook marterachtigen, alle behoren tot tabel 1. De ontwikkelingen die binnen dit plan mogelijk zijn, vormen geen bedreiging voor de instandhouding van deze soorten. Voor soorten uit tabel 1 geldt een vrijstellingsregeling van de verboden bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Vogels

Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd op grond van de Flora- en faunawet. Huismus en gierzwaluw zijn jaarrond beschermd en worden veelvuldig in dorpen en steden waargenomen. Hierbij hebben deze soorten nesten onder dakpannen van gebouwen. Zolang de verblijfplaatsen en het leefgebied niet worden aangetast, wordt de instandhouding van deze soorten niet bedreigd. Binnen het plangebied komen geen geschikte nestplaatsen voor deze soorten voor. Bovendien worden er geen gebouwen gesloopt. In het struweel rond de bebouwing en de zandbulten kunnen enkele algemene soorten vogels (zoals merel en houtduif) tot broeden komen. Vogels mogen niet in het broedseizoen worden verstoord. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Amfibieën, reptielen en vissen

Het noordelijke deel van het plangebied is te droog en te kaal om een geschikt leefgebied te vormen voor amfibieën, reptielen en vissen. Incidenteel kunnen rond de bebouwing licht beschermde soorten amfibieën als gewone pad, bruine kikker, en bastaardkikker (allen tabel 1-soorten) aangetroffen worden. De ontwikkelingen die binnen dit plan mogelijk zijn, vormen geen bedreiging voor de instandhouding van deze soorten. Voor soorten uit tabel 1 geldt een vrijstellingsregeling van de verboden bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Vlinders en libellen

Binnen het noordelijke plangebied zijn slechts marginaal biotopen voor vlinders en libellen aanwezig: enkele zanddepots met ruderaal bloemplanten en een smalle slootoever. Alleen de houtsingel langs het zandpad heeft enige waarde, maar de noordelijke kant die naar de manege is gekeerd, is hiervoor minder geschikt. Hier zijn slechts algemene niet beschermde soorten te verwachten. Negatieve effecten op beschermde vlinders zullen hierom niet optreden.

Conclusie

De ontwikkelingen die binnen dit bestemmingsplan mogelijk zijn, zijn van een dusdanige geringe omvang dat deze, mede in het licht van de actuele natuurwaarden van het plangebied, geen bedreiging zullen vormen voor de gunstige staat van instandhouding van binnen het bestemmingsplangebied voorkomende soorten. Voor de voorkomende soorten uit tabel 1 (onder andere vaatplanten, zoogdieren en amfibieën) geldt een vrijstellingsregeling van de verboden bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het bestemmingsplan is voor de natuurwetgeving met inachtneming van de volgende voorwaarden uitvoerbaar.

Bij werkzaamheden en regulier gebruik dient rekening te worden gehouden met een aangepaste amberkleurige verlichting en het broedseizoen van vogels. Vogelsoorten mogen niet in het broedseizoen worden verstoord. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

4.7

Wegverkeerslawai

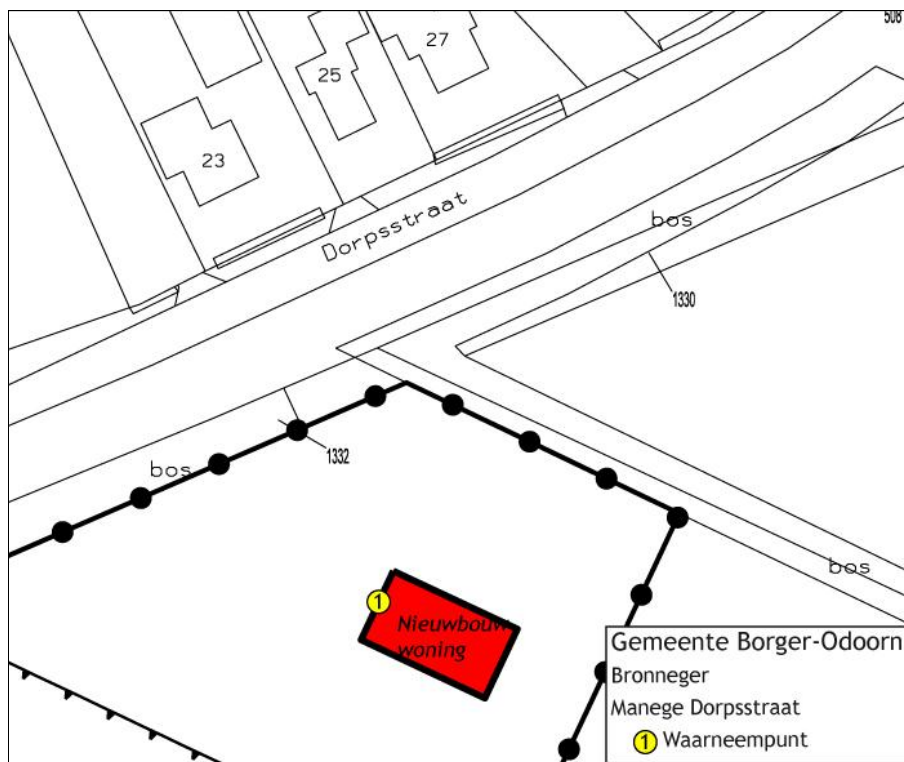
WET GELUIDHINDER

Het bestemmingsplan biedt de mogelijkheid tot het realiseren van een bedrijfswoning. De Wet geluidhinder beschouwt een woning als een zogenaamd geluidsgevoelig gebouw. Onderzocht dient te worden of de betreffende woning moet worden getoetst aan de Wet geluidhinder.

In het kader van de Wet geluidhinder bevinden zich langs alle wegen zones, met uitzondering van wegen die zijn gelegen binnen een als woonerf aangeduid gebied en wegen waarvoor een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt. Binnen de bebouwde kom bedraagt de zonebreedte voor tweestrookswegen die aan weerszijden van de weg gerekend vanuit de wegas, in acht moet worden genomen, 250 m. Ingeval van het realiseren van geluidsgevoelige bebouwing binnen deze zone dient een akoestisch onderzoek plaats te vinden.

De langs de onderhavige locatie gelegen Dorpsstraat kent een snelheidslimiet van 60 km/uur. Voor de Wet geluidhinder is deze weg van belang omdat de te realiseren woning binnen de zone van deze weg ligt (zie navolgende afbeelding).

Ten behoeve van de te realiseren woning dient derhalve akoestisch onderzoek te worden verricht.

Behoudens situaties waarbij door Gedeputeerde Staten of burgemeester en wethouders een hogere waarde is vastgesteld, geldt voor geluidsgevoelige bebouwing binnen een zone als hoogst toelaatbare geluidsbelasting van de gevel 48 dB (Wet geluidhinder 2006). Bij het voorbereiden van een ruimtelijk plan dat geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op grond behorende bij een zone dient door burgemeester en wethouders akoestisch onderzoek te worden ingesteld (artikel 77 van de Wet geluidhinder).

NORMEN

Indien de geluidsbelasting de voorkeursgrenswaarde van 48 dB te boven gaat, kunnen, mits gemotiveerd, burgemeester en wethouders een hogere waarde vaststellen (artikel 83 van de Wet geluidhinder).

Indien het nog niet geprojecteerde geluidsgevoelige bebouwing langs een aanwezige weg betreft, kunnen burgemeester en wethouders in 'buitenstedelijk' gebied een hogere waarde tot maximaal 53 dB vaststellen.

Van de Dorpsstraat zijn geen recente verkeersintensiteiten bekend. De meest recente telling dateert van 2001 en kent aan deze weg een verkeersintensiteit van 600 mvt/etmaal toe.

VERKEERSINTENSITEITEN
EN BEREKENINGEN

Daarom is berekend bij welke verkeersintensiteit de voorkeursgrenswaarde van 48 dB aan de gevel van de te realiseren woning wordt overschreden.

De berekening is geschied onder vrijeveldcondities. Dat wil zeggen dat geen rekening is gehouden met eventuele afscherming tussen de te realiseren woning en de Dorpsstraat. Berekend is dat de geluidsbelasting van 48 dB op de gevel van de woning wordt overschreden bij een verkeersintensiteit van meer dan 1.400 mvt/etmaal. Het rekenblad is als bijlage bij de toelichting raadpleegbaar.

CONCLUSIE Gelet op de ondergeschikte verkeersfunctie van Dorpsstraat; ontsluiting van aanliggende agrarische percelen en woningen, en de ontwikkeling van de bekende verkeersintensiteiten van omliggende wegen ligt het niet in de lijn der verwachting dat deze verkeersintensiteit binnen tien jaar wordt overschreden. Aan de eisen van de Wet geluidhinder wordt derhalve voldaan.

4.8

Luchtkwaliteit

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De in deze wet gehanteerde normen gelden overall, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing) en 'locaties waartoe leden van het publiek gewoonlijk geen toegang hebben'.

NSL/NIBM Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wet milieubeheer in werking getreden. Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en hoe overschrijdingen van de luchtkwaliteit moeten worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit.

De ministerraad heeft op voorstel van de voormalig minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer ingestemd met het NSL. Het NSL is op 1 augustus 2009 in werking getreden.

Ook projecten die 'niet in betekenende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. De criteria om te kunnen beoordelen of voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in de AMvB-nibm.

In de AMvB-nibm is vastgelegd dat na vaststelling van het NSL of een regionaal programma een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal $1,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ NO_2 of PM_{10}) als 'niet in betekenende mate' wordt beschouwd.

BESTEMMINGSPLAN Het plan biedt onder andere de mogelijkheid tot de beperkte uitbreiding van de manege en de bouw van een bedrijfswoning. Op basis van de CROW-publicatie nummer 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie' (oktober 2012) mag bij een manege worden uitgegaan van een ritproductie van drie ritten per (bezette) box/paard per weekdag. De uitbreiding van de manege leidt echter niet tot een toename van het aantal paarden, hiermee leidt de uitbreiding van de manege niet tot een toename van het aantal ritten.

Daarnaast biedt het plan de mogelijkheid tot het realiseren van een bedrijfswoning. Op basis van de CROW-publicatie nummer 317 'Verkeersgeneratie

woon- en werkgebieden' (oktober 2012) is de verkeersgeneratie van een woning bepaald op acht ritten per etmaal.

De totale extra ritproductie als gevolg van het bestemmingsplan bedraagt daarmee acht ritten per etmaal.

Voor kleinere ruimtelijke plannen en verkeersplannen die effect kunnen hebben op de luchtkwaliteit heeft het voormalig Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer in samenwerking met InfoMil de nibm-tool 17 oktober 2012 ontwikkeld. Daarmee kan op een eenvoudige en snelle manier worden bepaald of een plan niet in betekenende mate bijdraagt aan luchtverontreiniging. Met behulp van deze rekentool is de toename van de stoffen NO₂ en PM₁₀ bepaald.

NIBM-TOOL

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		8
Aandeel vrachtverkeer		5.0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0.01
	PM ₁₀ in µg/m ³	0.00
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1.2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Uit de berekeningen met de nibm-tool blijkt dat het plan de grens van 3% (een toename van 1,2 µg/m³ NO₂ of PM₁₀) niet overschrijdt. Het project moet derhalve worden beschouwd als een nibm-project. Nader onderzoek naar de luchtkwaliteit kan derhalve achterwege blijven.

4.9

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Milieueffectrapportage (m.e.r.) is bedoeld om het milieubelang vroegtijdig en volwaardig in de plan- en besluitvorming in te brengen. M.e.r. is altijd gekoppeld aan een besluit, bijvoorbeeld aan de vaststelling van een structuurvisie of een bestemmingsplan.

In het Besluit m.e.r. zijn in de bijlage onderdeel C en D activiteiten opgenomen, waarbij op grond van artikel 7.8b van de Wet milieubeheer besloten moet worden of bij de voorbereiding van het plan of besluit voor die activiteiten een milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld.

Onderdeel D betreft een lijst met daarin opgenomen activiteiten die m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn. De gehanteerde drempelwaarden op de D-lijst vormen geen uitsluitingsdrempel. De drempelwaarden zijn echter indicatief.

Conform het gewijzigde Besluit m.e.r. dient voor activiteiten die wel in de D-lijst zijn opgenomen, maar niet aan de daar genoemde drempelwaarden voldoen, een toets aan 'Bijlage III van de Europese richtlijn milieubeoordeling projecten' te worden uitgevoerd, een zogenaamde vormvrije m.e.r.-beoordeling. Aard, omvang en ligging zijn begrippen die bij deze beoordeling centraal staan.

De gemeente is van mening dat geen planMER of uitgebreide m.e.r.-beoordeling hoeft te worden opgesteld, aangezien:

- het gebied waar daadwerkelijk een bestemmingswijziging plaatsvindt (sport-manege) bedraagt slechts circa 0,7 ha. Het overgrote deel van het plangebied behoudt een agrarische bestemming;
- de functiewijziging van de betreffende gronden blijft beperkt, het gaat om het legaliseren van de bestaande situatie;
- aantasting op de bestaande waarden is nihil;
- er vindt geen uitbreiding van de veestapel plaats.

Het organiseren van de evenementen is in het bestemmingsplan gelimiteerd tot maximaal vier per jaar. Ten tijde van de evenementen zullen er in het plangebied meer paarden rondlopen. De toename van ammoniakdepositie op het Natura 2000-gebied Drouwenerzand in mol/ha per jaar is onder genoemde voorwaarden te verwaarlozen.

Gezien de ligging, aard en omvang van het plan worden geen (onacceptabele) milieueffecten verwacht. Zoals geconcludeerd, zijn significant negatieve effecten op beschermde gebieden uitgesloten. Het uitvoeren van een plan-m.e.r. is daarom niet noodzakelijk.

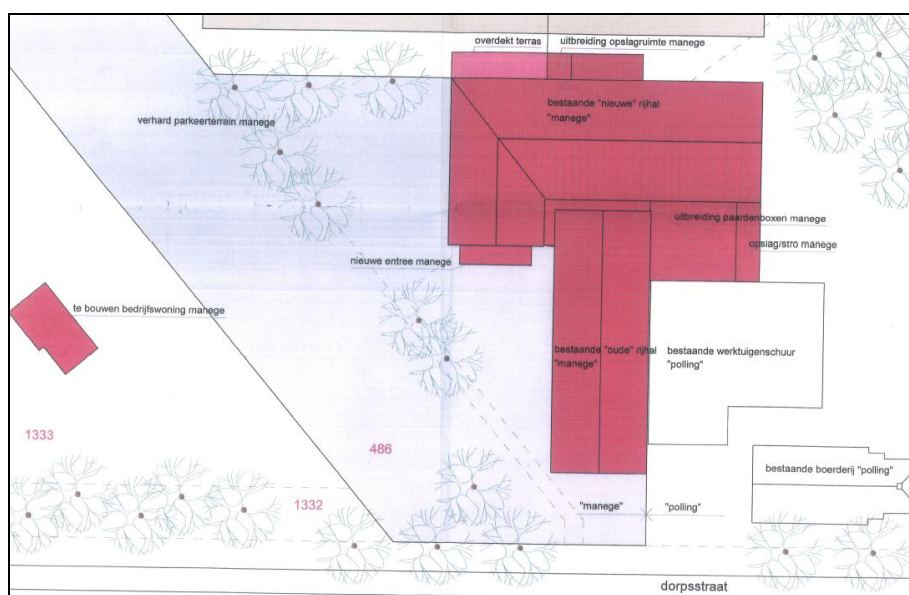
Planbeschrijving

5

In de toekomstige situatie wordt aan de voorzijde van de rijhal een nieuwe entree gerealiseerd. Aan de achterzijde van de rijhal wordt een nieuwe overdekt terras gebouwd. Ten zuiden van de rijhal wordt een rij- en langeerbak verplaatst. Het parkeerterrein wordt uitgebreid en heringericht. In de noord-oostelijke hoek van het plangebied wordt een bedrijfswoning voor de manege gerealiseerd.

BEBOUWING EN GEBRUIK

De uitbreiding van de manege met de entree en overdekt terras leidt niet tot een toename van het aantal paarden op de manege. De activiteiten van de manege blijven in de ruimste zin van het woord alleen gericht op de paardensport.

Figuur 11. Schets waarin o.a. beoogde uitbreiding entree en overdekt terras zichtbaar zijn gemaakt

Zoals in hoofdstuk 2 reeds is aangegeven heeft de manege in het plangebied zich in de loop der tijd ontwikkeld tot de huidige omvang. Gezien de grote belangstelling voor en de behoefte aan de manege wil de manege de hierboven genoemde uitbreiding doorvoeren. Hierbij is van belang dat de uitbreiding van de bebouwing van de manege marginaal is ten opzichte van de bebouwing die in de bestaande situatie reeds in het plangebied staat.

Het verplaatsen van de manege is om diverse redenen niet haalbaar, hiervoor zijn een aantal argumenten:

- de naam van de manege is verbonden aan Bronneger;
- binnen Bronneger is geen andere geschikte locatie beschikbaar;
- een dergelijke voorziening is passend in het landelijk gebied;

- de manege is verbonden met het bedrijf van de familie Polling. Zo wordt bijvoorbeeld de kleine rijhal gehuurd van de familie Polling en is R. Polling als beheerder/stalmeester in dienst van de manege.

ONTSLUITING EN PARKEREN

De ontsluiting van het plangebied wijzigt niet ten opzichte van de bestaande situatie. Wel is sprake van een uitbreiding van het parkeerterrein. Door middel van de uitbreiding van het terrein kunnen meer bezoekers van de manege parkeren in het plangebied en ontstaat minder snel overlast door geparkeerde auto's langs de Dorpsstraat.

Bovendien is er hierdoor sprake van een ruim parkeerterrein waar ook plaats is voor paardentrailers, zodat de paarden in de directe omgeving van de manege kunnen worden in- en uitgeladen.

GROEN- EN WATERSTRUC- TUUR

De rij- en longeerbak is aangelegd op een terrein dat in de bestaande situatie een weiland (grasland) is. In de waterstructuur vinden geen veranderingen plaats.

Zoals in paragraaf 4.6 (Ecologie) reeds is aangegeven, wordt het agrarische perceel in het zuidelijk deel van het plangebied omgezet naar een natuurgebied.

Uitspraak

De Raad van State heeft in zijn uitspraak d.d. 18 mei 2016 geoordeeld dat onvoldoende is gemotiveerd dat een bedrijfswoning noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering van de manege ter plaatse.

Reparatie

Op basis van de vorenstaande uitspraak is de noodzaak voor een bedrijfswoning door Adviesbureau DLV nader onderbouwd. Deze onderbouwing is als bijlage 14 aan het plan toegevoegd en wordt hieronder en in paragraaf 8.2 behandeld.

Aanvullend aan de onderstaande conclusie (rapport LTO Noord Advies) blijkt op basis van de rapportage van Adviesbureau DLV (juni 2016) dat een bedrijfswoning noodzakelijk is uit de volgende zaken:

- Uit het verleden blijkt dat alle beheerders tot nu toe uit de omgeving kwamen/komen en daarop geselecteerd zijn. Hieruit blijkt dat het hebben van een bedrijfswoning in de directe nabijheid van de manege noodzakelijk is.
- Het runnen van een manegebedrijf en het coördineren van lessen en het begeleiden en sturen van de leden, het onderhoud en de inkoop en het toezicht op de naleving van de veiligheidsregels verlangen een eigen coördinator die altijd op het bedrijf aanwezig is.
- Doordat de vereniging en de stichting bestaan uit vrijwilligers met het nodige verloop is de coördinator in dit geval in de rol van bedrijfsleider een belangrijke vaste waarde, maar vooral onontbeerlijk bij de gekozen bedrijfsvorm.
- Dagelijks en direct toezicht is nodig omdat de gehele dag sprake is van een komen en gaan van leden, auto's en vrachtwagens. Waarbij meer belangrijk steeds gewerkt wordt met levende have. Dieren die kunnen

schrikken, los kunnen raken, kunnen vluchten, maar ook de paarden welke zelf gehuisvest worden op het bedrijf vergt toezicht en de mogelijkheid tot direct ingrijpen, vooral gezien de omvang van het bedrijf.

- Sinds 1994 is er sprake van een volledig op zichzelf functionerend manegebedrijf, met eigen grond en eigendomspositie. Vooral de openingstijden, het lesschema, de veelheid aan bewegingen op het terrein en de noodzaak dit te coördineren en te controleren gedurende 7 dagen per week en tot laat in de avond, maakt de bedrijfswoning onontbeerlijk bij een hippisch centrum van deze omvang.

Ten behoeve van de manege wordt een bedrijfswoning gerealiseerd. De noodzaak voor een bedrijfswoning bij de manege blijkt reeds uit het feit dat het vigerende bestemmingsplan Buitengebied van de (voormalige) gemeente Bronneger al de mogelijkheid biedt voor de realisering van een bedrijfswoning, echter niet op de locatie waar de bedrijfswoning nu wordt gerealiseerd.

NOODZAAK
BEDRIJFSWONING

Er zijn een aantal redenen waarom een bedrijfswoning bij een manege van dergelijke omvang is vereist. In de manege worden paarden gestald. Het is noodzakelijk dat er vanuit veterinaire oogpunt toezicht is op deze paarden. Daarnaast is het toezicht noodzakelijk in verband met eventuele calamiteiten (stroomuitval of brand).

Verder is er sprake van een terugloop in het aantal vrijwilligers bij de manege, waardoor het noodzakelijk is om vaker een betaalde kracht (de bewoner van de bedrijfswoning) in te schakelen.

Daarnaast is voor de noodzaak van de bedrijfswoning door LTO Noord Advies een onderbouwing¹ opgesteld. De gehele onderbouwing is als bijlage 14 bij het bestemmingsplan raadpleegbaar. In dit onderzoek is de volgende conclusie opgenomen:

‘Stichting manege de Hondsrug beheert een manege waar ook paarden worden gehuisvest. Dat maakt dat ook toezicht, beheer en verzorging buiten de reguliere uren nodig is. Daarmee is de noodzaak van een bedrijfswoning dus aanwezig.’

Conclusie

Uit de bovenstaande onderbouwing blijkt dat een bedrijfswoning ten behoeve van de manege noodzakelijk is.

¹ Onderbouwing noodzaak bedrijfswoning Manege De Rietweg Dorpsstraat 14, 9527 TC Bronneger, LTO Noord Advies vestiging Drachten, 11 oktober 2011.

Juridische vormgeving

6.1

Algemeen

Het bestemmingsplan Manege aan de Dorpsstraat te Bronneger is een bestemmingsplan dat is gebaseerd op artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening. Het primaire doel van het bestemmingsplan is het actualiseren van het geldende planologische regime en het legaliseren van de bestaande situatie. Het is dan ook in overwegende mate een zogenaamd conserverend plan of beheersplan. In het plan is daarnaast wel ruimte voor enige nieuwe ontwikkelingen, deze zijn (voor zover voorzienbaar) zo veel mogelijk meegenomen.

Het plan is vervat in:

- a. een verbeelding bestaande uit één blad op schaal 1:1.000 met bijbehorende verklaring, waarop de bestemming van de in het plan begrepen gronden is aangewezen;
- b. een omschrijving van de bestemmingen, waarbij het toe te kennen doel is of de toe te kennen doeleinden zijn aangegeven;
- c. regels omtrent het gebruik van de in het plan begrepen grond en van de zich daarop bevindende opstallen.

6.2

Opzet

Zoals in de inleiding vermeld, is het bestemmingsplan opgezet overeenkomstig de Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen (SVBP 2012). Deze landelijke standaard heeft betrekking op de presentatie van de verbeelding en de hoofdopzet van de regels en niet op de toelichting.

Volgens het nieuwe Bro wordt een bestemmingsplan met de daarbij behorende toelichting langs elektronische weg vastgelegd. Het bestemmingsplan wordt in die vorm ook vastgesteld, tegelijk met een volledige verbeelding van het bestemmingsplan op papier.

De standaarden hebben geen betrekking op de inhoud van een bestemmingsplan. Dit blijft een zaak van het bevoegd gezag, meestal de gemeenteraad. Er wordt echter wel gestreefd naar zoveel mogelijk standaardisering.

6.3

Bestemmingen

In het bestemmingsplan wordt onderscheid gemaakt in de volgende bestemmingen:

- Agrarisch;
- Natuur;
- Sport - Manege;
- Leiding - Hoogspanningsverbinding;
- Waarde - Archeologie 3.

Op de bestemming Agrarisch worden jaarlijks twee buitenevenementen gehouden. In de regels is dit medegebruik zowel qua duur als wat betreft het aantal bezoekers van deze evenementen beperkt.

Gekozen is voor de definitieve bestemming Natuur teneinde de gronden te kunnen inrichten met natuurgebied. Dit in verband met de verplichting tot compensatie.

De bestaande manege en de uitbreiding van de buitenbanen en de parkeerplaatsen zijn bestemd als Sport - Manege.

Daarnaast is (in de algemene gebruiksregels) opgenomen dat overnachtingen alleen ten behoeve van de evenementen die toelaatbaar zijn op basis van het bestemmingsplan mogen plaatsvinden.

De hoogspanningsverbinding in het noordelijk deel van het plangebied is als zodanig bestemd. In zowel het noordelijk als het zuidelijk deel van het gebied is een hoge of middelhoge trefkans van archeologische waarde aangewezen. Vandaar dat deze gronden een dubbelbestemming Waarde - Archeologie 3 hebben gekregen.

ALGEMENE REGELS

Onder de algemene regels zijn opgenomen:

- anti-dubbeltelregel;
- algemene afwijkingsregels;
- overige regels;
- overgangs- en slotregels.

E c o n o m i s c h e u i t v o e r b a a r h e i d

Aan de uitvoering van de maatregelen voortkomend uit dit bestemmingsplan zijn kosten verbonden. De kosten dienen te worden opgebracht door de initiatiefnemer. Omdat geen sprake is van verhaalbare kosten, is afgezien van het opstellen van een exploitatieplan.

M a a t s c h a p p e l i j k e u i t v o e r b a a r h e i d

8.1

Opmerkingen overheid

In het kader van het artikel 3.1.1 Bro-overleg is het bestemmingsplan toegezonden aan het Inspectoraat-Generaal VROM en de provincie Drenthe.

Het Inspectoraat-Generaal VROM heeft geen opmerkingen geplaatst. De provincie Drenthe heeft een schriftelijke reactie gegeven, welke als bijlage bij de toelichting raadpleegbaar is.

De provincie is van mening dat beide plangebieden een dubbelbestemming Waarde - Archeologie moeten krijgen, zodat een archeologisch inventariserend veldonderzoek plaatsvindt. Het bestemmingsplan is op dit onderdeel aangepast.

8.2

Tussenuitspraak Raad van State

Het bestemmingsplan manege aan de Dorpsstraat te Bronneger is op 29 januari 2015 door de gemeenteraad vastgesteld. Tegen dit bestemmingsplan is beroep ingesteld door acht appellanten. Op 3 juli 2015 heeft de zitting van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State plaatsgevonden over onderhavig bestemmingsplan. Vervolgens heeft de Afdeling op 18 mei 2016 een Tussenuitspraak gedaan. De Afdeling heeft een aantal gebreken geconstateerd, waarvoor ze de gemeente de gelegenheid geeft om ze te repareren. Dit wordt ook wel de bestuurlijke lus genoemd. Daarna volgt dan de einduitspraak van de Raad van State waarna het bestemmingsplan, indien de gebreken correct zijn hersteld, onherroepelijk wordt. Bijlagen 11 tot en met 14 bevatten de verantwoording van de wijze waarop de door de Afdeling geconstateerde gebreken zijn gerepareerd. Waar nodig is dit eveneens in de toelichting aangevuld. De volledige uitspraak van de Raad van State is toegevoegd als bijlage 9.